

Hållbarhetsrapport

2022

Svensk Plaståtervinning

Innehåll

4 VD-ord
6 Om Svensk Plaståtervinning
14 Strategisk inriktning
24 Vårt hållbarhetsarbete
26 Våra hållbarhetsfrågor
28 Miljö- och klimatpåverkan
44 Spårbarhet
46 Arbetsmiljö och hälsa
49 Mänskliga rättigheter och motverkande av korruption
50 Hållbarhetsstyrning
51 Hållbarhetsrisker

Om vår hållbarhetsrapport

Hållbarhetsrapporten är bolagets tredje och sammanfattar Svensk Plaståtervinnings hållbarhetsarbete under verksamhetsåret 1 januari - 31 dec 2022. Rapporten redovisar klimatberäkningar enligt riktlinjerna för Greenhouse Gas Protocol (GHG-Protokollet) och utgör företagets lagstadgade hållbarhetsrapport enligt kraven i Årsredovisningslagen, 6 kap ÅRL. Hållbarhetsrapporten är koncernövergripande och innefattar för 2022 även det helägda dotterbolaget Motala Företagspark AB.

Hållbarhetsrapporten är granskad enligt FAR:s rekommendation ReVR 12, Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten av Ernst & Young AB, för att säkerställa att kraven enligt ÅRL uppfylls. Utöver det har ingen extern granskning utförts.

Rapporten är en del av Svensk Plaståtervinnings årsredovisning 2022 men presenteras som en fristående rapport. Den offentliggörs på vår hemsida svenskplastatervinning.se samtidigt som årsredovisningen.

Vi rapporterar de lagstadgade kraven inom områdena miljö, sociala och personalrelaterade frågor, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Dessutom redovisar vi insamlings- och återvinningsdata, årets finansiella resultat samt verksamhetens totala klimatpåverkan och utsläppsfördelningen i hela värdekedjan. Här beskriver vi också våra ambitioner och strategier för att nå och överträffa våra mål samt EU:s uppsatta mål för återvinning av plastförpackningar.

Frågor gällande hållbarhetsrapporten ställs till: Mattias Philipsson, VD

När vi växer minskar utsläppen

När 2022 nu summeras inser jag vilket oerhört intensivt år det har varit, på ett positivt sätt. Det har hänt många fantastiska saker. Om 2021 dominerades av investerings beslutet för Site Zero så har 2022 präglats av att förverkliga den här enorma satsningen. Vi bygger nu världens största och mest effektiva plaståtervinningsanläggning för hushållsförpackningar i Motala. 60 000 kvadratmeter, 5 kilometer transportband, 60 NIR-läsare och realtids-optimerad hypermodern teknik som läser av materialet och effektivt sorterar det rätt. Varje plastsort för sig. Då skapas slutna cirkulära kretslopp som gör att materialet kan bli ny återvunnen plaströvara och vi minskar både förbränningen och behovet av ny plast från fossila resurser. Det är så framtidens återvinningssystem måste fungera om vi ska klara klimatmålen.

Redan innan Site Zero är i gång och möjliggör cirkulära kretslopp för de tiotal plastsorter som förekommer på förpackningsmarknaden har vi under året lyckats hitta sätt att återvinna transparenta PET-tråg, som bland annat används för köttfärs. Efter omfattande testprocesser med våra samarbetspartners skapades en kvalitetsnivå som möjliggör cirkulär återvinning – från förbrukad förpackning till ny återvunnen förpackning av samma slag. Under 2023 förväntas mellan 1500–2000 ton transparenta PET-tråg återvinnas tack vare hårt arbete från alla parter.

Under 2022 höll alla de fem plastsorter vi sorterade och återvann tillräckligt hög kvalitet för att kunna användas som återvunnen råvara i nya förpackningar, och det är vi ensamma om. Vårt mål är att göra samma sak med alla förpackningar som kommer till Site Zero i framtiden. Att vi redan idag kan erbjuda cirkulära flöden för alla plastsorter gör att vi är väl positionerade för den kommande EU-lagstiftningen, Packaging and Packaging and Waste Regulation (PPWR), som ska gälla från 2030. Lagstiftningen innehåller mål om att alla förpackningar ska vara återvinningsbara och att alla plastförpackningar som släpps ut på den europeiska marknaden ska innehålla återvunnen plaströvara. När Site Zero sätts i drift under hösten 2023 kommer den cirkulära återvinningen öka kraftigt vilket gör att vi långt innan EU-lagstiftningen träder i kraft bygger upp en väl fungerande marknad för återvunnet material som kan bli tillgänglig för producenterna.

2022 har också inneburit flera fjädrar i hatten för oss på Svensk Plaståtervinning. Naturvårdsverket gick till exempel ut med att Site Zero och vår nya sorteringslina för förbehandlade material är den investering inom Klimatklivet som sänker utsläppen mest av alla åtgärder sedan stödet infördes 2015. Vi fick också motta det otroligt hedrande priset Årets Impactbolag i Stockholms stadshus, när Dagens Industri arrangerade årets gasellgala. På tal om gasell så blev vi även gasellföretag för första gången efter-som vi har vuxit snabbt under de sista åren med bibehållen lönsamhet. På bara ett par år har vi gått från att vara ett fåmansbolag till att sysselsätta nästan 100 medarbetare. Med Site Zero kommer vi att växa ytterligare. Och när vi växer minskar utsläppen. Det är inte många företag som kan stoltsera med en sådan paroll.

Att bli större och driva världens modernaste plaståtervinningsanläggning innebär ett stort ansvar. Vi ska inte bara leda våra egna producentkunder mot deras klimatmål och förse marknaden med återvunnet material. Vi ska även fortsätta vara en global förebild och motivera och pusha andra att följa efter. Vi kommer oförtröttligt att fortsätta ta emot besökare från världens alla hörn, fortsätta dialogen med EU-kommissionen och i alla sammanhang tala om vikten av reglering, spårbarhet och krav på transparens. För plaståtervinningen i Sverige och globalt behöver styras upp, en konkurrensutsatt marknad kräver alltid reglering och tillsyn för att fungera. Under 2022 gjorde vi en frivillig tredjepartsrevidering med fokus på spårbarhet i hela värdekedjan. Hur, var och vem tar hand om våra kunders plastförpackningar? En sådan granskning ser vi som självklar och hoppas att lagstiftningen kommer kräva av alla återvinnare framöver.

Med de orden stänger vi det gångna året och blickar framåt. Vi har mycket att göra nu när världens blickar är riktade mot Motala och Site Zero.

Mattias Philipsson
VD Svensk Plaståtervinning

OM SVENSK PLASTÅTERVINNING

Svensk Plaståtervinning erbjuder ett rikstäckande system för insamling av plastförpackningar och maximal cirkulär återvinning av dessa, med lägsta möjliga klimatpåverkan. Vi gör plasten till en del av den cirkulära ekonomin och är världsledande på detta. Med vår starka position driver vi den globala utvecklingen mot ökad cirkularitet och minskad klimatpåverkan från plastförpackningar.

Våra ägare, tillika kunder, är verksamheter med producentansvar för plastförpackningar. Producentansvaret är reglerat i en svensk förordning och innebär att producenter har en skyldighet att samla in och återvinna de plastförpackningar som de har satt på den svenska marknaden.

Svensk Plaståtervinnings uppdrag är att erbjuda ett kostnadseffektivt och cirkulärt insamlings- och återvinningssystem för förpackningarna. Vi är således en viktig del i våra producentkunders värdekedja och hållbarhetsarbete.

VÅR MISSION

Leda världen mot klimatmålen med cirkulär plaståtervinning.

Site Zero

1000
förpackningar sorteras per sekund

60
NIR-läsare

5 km
transportband

Realtids-optimerad sortering

Svensk Plaståtervinning driver redan i dag Europas största och mest effektiva sorteringsanläggning för plastförpackningar från hushåll genom anläggningen i Motala. Med helt automatiserad teknik sorteras flera plastsorter ut med maximal precision och högsta kvalitet.

Under 2022 har den befintliga anläggningen byggts ut med en ny sorteringslina, med planerad driftsättning i början av 2023. Det är den första etappen i etableringen av Site Zero, världens största och mest effektiva plaståtervinningsanläggning.

Med den nya sorteringslinan blir det möjligt att sortera ut och separera tolv plastfraktioner, vilket motsvarar i stort sett alla plastsorter som används till förpackningsmaterial på den svenska marknaden. Den totala sorteringskapaciteten fördubblas också från 100 000 till 200 000 ton plastförpackningar per år. Utsorterade plastförpackningar kommer att kunna återvinnas antingen på Site Zero eller av någon av våra nära samarbetspartners.

Följande material kan sorteras i Site Zero: PP, HDPE, LDPE, transparenta PET-tråg, PET-flaskor (färgade och transparenta), PP-film, EPS, PS, PVC, två kvaliteter av Polyolefin-mixar, metall samt rejekt av icke-plast.

I den framtida planen ska det avfall och plast som inte går att återvinna skickas till förbränning utan utsläpp med hjälp av CCS-teknik (koldioxidavskiljning). Det kan medföra en kraftig reducering av utsläppen.

Den totala investeringen i Site Zero är en miljard SEK (år 2019–2023). Naturvårdsverket har bidragit med finansiering genom fyra beviljade stöd på sammanlagt drygt 280 MSEK via Klimatklivet.

Året som gått

Återvunna plastförpackningar från hushåll (ton)

20 976

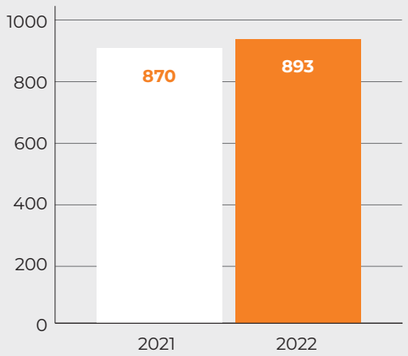
(2021: 20 097)

Medelantal anställda

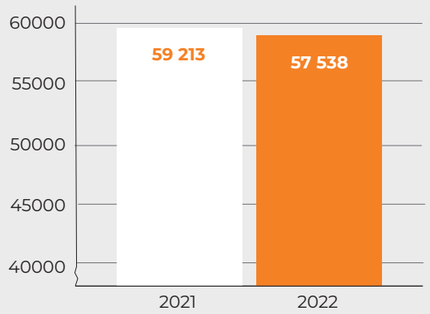
76

(2021: 67)

Nettoomsättning (MSEK)

Insamlade plastförpackningar från hushåll (ton)

Återvinningsgrad (%)

Hushålls-förpackningar

19,3

(2021: 18,1)

Verksamhets-förpackningar

47,6

(2021: 47,5)

Totalt (hushålls- och verksamhetsförpackningar

32,8

(2021: 31,8)

Klimatpåverkan

Scope 1 (ton CO_2e):

7,2

(2021: 12)

Scope 2 (ton CO_2e):

28

(2021: 5,7)

Scope 3 (ton CO_2e):

17 324

(2021: 19 350)

Våra ägare

Svensk Plaståtervinning i Motala AB är ett kundägt materialbolag. Vi ägs av våra producentkunder genom fem branschorganisationer som alla omfattas av producentansvaret för plastförpackningar. De fem ägarna och branschorganisationerna är Innovations- och Kemiindustrierna (IKEM), Svensk Plastindustriförening (SPIF), Dagligvaruleverantörers Förbund (DLF), Svensk Dagligvaruhandel och Svensk Handel.

IKEM och SPIF äger sina andelar av Svensk Plaståtervinning via det gemensamt ägda bolaget Plastbranschens Informationsråd.

FTI (Förpackningsinsamlingen) hanterar insamlingen av plastförpackningar och förpackningsavgifter på uppdrag av Svensk Plaståtervinning. Svensk Plaståtervinning äger FTI tillsammans med de tre andra materialbolagen Metallkretsen, Returkartong och Svensk Glasåtervinning.

Organisation

Innovations och Kemiindustrierna (IKEM)	Svensk Plastindistriförening (SPIF)	Dagligvaruleverantörers Förbund (DLF)	Svensk Dagligvaruhandel	Svensk handel
Företag inom läkemedel, kemi, gummi & plast, raffinaderi och cement	Mindre och medelstora företag inom plastindustrin	Företag som säljer varor till dagligvaruhandeln	Dagligvaruhandels-företag	Företag inom parti-, detalj- och e-handeln

Vi är 100 procent kundägda och icke-vinstutdelande.

Förvärv av Motala Företagspark

I augusti 2021 förvärvades Motala Företagspark AB (MFP) som helägt dotterbolag. MFP är verksamt inom uthyrning och förvaltning av egna industrilokaler, och äger fastigheten som Svensk Plaståtervinning bedriver sin verksamhet i. Delar av lokalerna hyrs också ut till andra industriverksamheter. Bolaget förvärvades i syfte att säkra lokaler för våra framtida investeringar i Site Zero. Svensk Plaståtervinning tillhandahåller som moderbolag personal för ledning och administration på uppdrag av dotterbolaget.

MFP upprättar inte en egen hållbarhetsrapport, utan de delar som är relevanta ur ett hållbarhetsperspektiv lyfts i denna koncernövergripande rapport. Se avsnitt Miljö- och klimatpåverkan på sida 35 för klimatpåverkan kopplad till fastighetsförvaltning och uthyrda lokaler.

Affärsmodell

Under 2022 omsatte Svensk Plaståtervinning på koncernnivå cirka 893 MSEK. De främsta intäkterna kommer från förpackningsavgifterna som våra producentkunder betalar för de förpackning som sätts på den svenska marknaden. Avgiften är viktbaserad och ska finansiera såväl insamling som återvinning. Övriga intäkter kommer bland annat från köpare av den sorterade plasten, vilka alla är certifierade återvinningsanläggningar inom EU och arbetar med återvinning av sorterad plast. I vissa fall även nyproduktion av plastförpackningar och plastprodukter. Det avfall som inte sorteras ut för återvinningskickas till energiutvinning i svenska anläggningar. Läs mer hur vi arbetar och kontrollerar kedjan i avsnittet Spårbarhet.

Svensk Plaståtervinnings uppdrag är att ge våra producentkunder maximal cirkulär återvinning för de förpackningsavgifter de betalar. Vi är 100 procent kundägda och icke-vinstutdelande. Det eventuella överskottet används antingen som återinvestering i verksamheten för att ytterligare effektivisera och öka återvinningsgraden, eller för att sänka förpackningsavgifterna.

Differentierade förpackningsavgifter

För att påskynda omställningen mot återvinningsbara plastförpackningar som kan återvinnas cirkulärt av oss på Svensk Plaståtervinning arbetar vi sedan 2018 med differentierade förpackningsavgifter. Under 2022 innebar det att avgiften för plastförpackningar som inte var återvinningsbara var cirka 55 procent högre än avgiften för de återvinningsbara.

Genom att differentiera förpackningsavgifterna skapar vi incitament för producenterna att ställa om till återvinningsbara förpackningar. Samtidigt är det en konsekvens av att förpackningar som inte är återvinningsbara är förknippade med kostnader då materialet ska tas om hand. De förpackningar som är designade för vår återvinningsprocess innebär å andra sidan oftast en intäkt för oss då materialet kan säljas vidare för att sedan bli nya plastförpackningar eller plastprodukter.

STRATEGISK INRIKTNING

Svensk Plaståtervinning är väl positionerade för att leda omställningen och göra plasten till en del av den cirkulära ekonomin.

Cirkulär omställning

Forskning från Ellen McArthur Foundation visar att det inte räcker att ställa om våra samhällen till fossilfri energiförsörjning. Det skulle endast bidra till att vi minskade våra globala utsläpp med 55[1] procent . De övriga 45 procenten är en direkt följd av vår linjära ekonomi – där vi producerar, använder och slänger, i stället för att använda det vi producerar en längre tid. En cirkulär omställning är nödvändig för att nå klimatmålen.

Med cirkularitet minskas såväl förbrukningen av naturresurser som koldioxidutsläppen. Men för att omställningen ska vara möjlig krävs att samtliga samhällsaktörer – näringsliv, myndigheter och invånare – arbetar för att designa, erbjuda och efterfråga resurseffektiva och cirkulära lösningar.

Sedan det globala måttet på cirkularitet presenterades för första gången av organisationen The Circularity Gap Reporting Initiative har den beräknade cirkulariteten i världen minskat. Måttet på hur cirkulär världen är utgår från hur mycket av nyutvunna råvaror som återvinns.

Den kartläggning som har gjorts för Sverige visar att vår ekonomi i stor utsträckning är linjär. Enligt rapporten Circularity Gap Report Sweden, som har tagits fram av RISE och Circle Economy på uppdrag av det strategiska innovationsprogrammet RE:Source[2] , framkommer det att den svenska ekonomin endast är 3,4 procent cirkulär. Det ska jämföras med det globala genomsnittet på 8,6 procent. Österrike har 9,7 procent och Nederländerna 24,5 procent. Rapporten är en ögonöppnare och visar att Sverige inte är det föregångsland som vi tenderar att tro. En bidragande orsak till att vi inte är mer cirkulära benämns vara vår höga konsumtion och låga nyttjandegrad för många produkter. Men Sverige är ett innovativt land och det finns en stor potential att öka cirkulariteten. Det handlar bland annat om att ta vara på vår innovationskraft och kunskap, göra rätt investeringar och snabbt omforma avfallsindustrin. Dessutom behövs en ansvarsfull design av förbrukningsvaror, såsom plastförpackningar.

I position att leda

Plast är ett nödvändigt material i omställningen till ett hållbart samhälle. Det minskar bland annat matsvinnet och möjliggör lättare transporter. Men för att vi ska kunna nyttja materialets många positiva egenskaper även i framtiden behöver vi skapa cirkulära plastflöden. Svensk Plaståtervinning är väl positionerade för att leda omställningen och göra plasten till en del av den cirkulära ekonomin. Av alla tusentals ton plastförpackningar som kommer till vår anläggning i Motala varje år måste vi sortera och materialåtervinna en så stor andel som möjligt cirkulärt. Målet är att alla plastförpackningar som sätts på den svenska marknaden ska fungera genom hela kedjan och sedan återvinnas för att bli nya plastförpackningar eller plastprodukter.

1 *Ellen MacArthur Foundation, https://www.ellenmacarthurfoundation.org*

2 *https://www.ri.se/sv/press/den-svenska-ekonomin-ar-bara-34-cirkular*

I Sveriges strategi för cirkulär omställning lyfts sortering fram som en förutsättning för att kunna nyttja avfallsresurser genom materialåtervinning.

Effektiv sortering är centralt

En förutsättning för att cirkularitet ska fungera är en noggrann och effektiv sortering, där de olika plastsorterna separeras från varandra och återvinns var för sig. Då bibehåller materialet såväl kvalitet som funktioner. Om plastsorterna i stället blandas och används för att producera nya plastprodukter av lägre kvalitet kan de inte återvinnas fler gånger. Förbränningen skjuts då bara på framtiden.

I vår anläggning Site Zero är högteknologisk sortering central. Vi kan här sortera och separera i stort sett alla plastsorter som finns på den svenska förpackningsmarknaden. När vi ställer om till cirkulär plaståtervinning och bevarar kvaliteten hos materialet uppstår flera positiva effekter: mindre plast behöver förbrännas och medföra utsläpp och mindre fossila resurser behövs för att producera ny plast. I stället används återvunnen plastråvara av högsta kvalitet.

Vikten av en noggrann sortering understryks i Sveriges nationella strategi för cirkulär omställning. I handlingsplanen lyfts sortering fram som en förutsättning för att kunna nyttja avfallsresurser genom materialåtervinning, där ”rena fraktioner skapar möjligheter för högre kvalitet på det material som ska återvinnas”[3] . Även i SusChems strategi för hållbar plastanvändning betonas vikten av sortering av olika polymerer i separata fraktioner som centralt för att säkerställa högkvalitativa återvunna råvaror och minimera spill[4].

Världsledande cirkulärt återvinningssystem

Att ha kontroll på alla steg i återvinningssystemet är a och o för såväl effektivitet och kontroll som transparens. Vårt återvinningssystem för plastens cirkulära flöde består av flera olika aktörer och processer.

3 *https://www.regeringen.se/48f821/contentassets/561eea8cac114172b993c1f916e86a9b/cirkular-ekonomi-handlingsplan-for-omstallning-av-sverige.pdf*

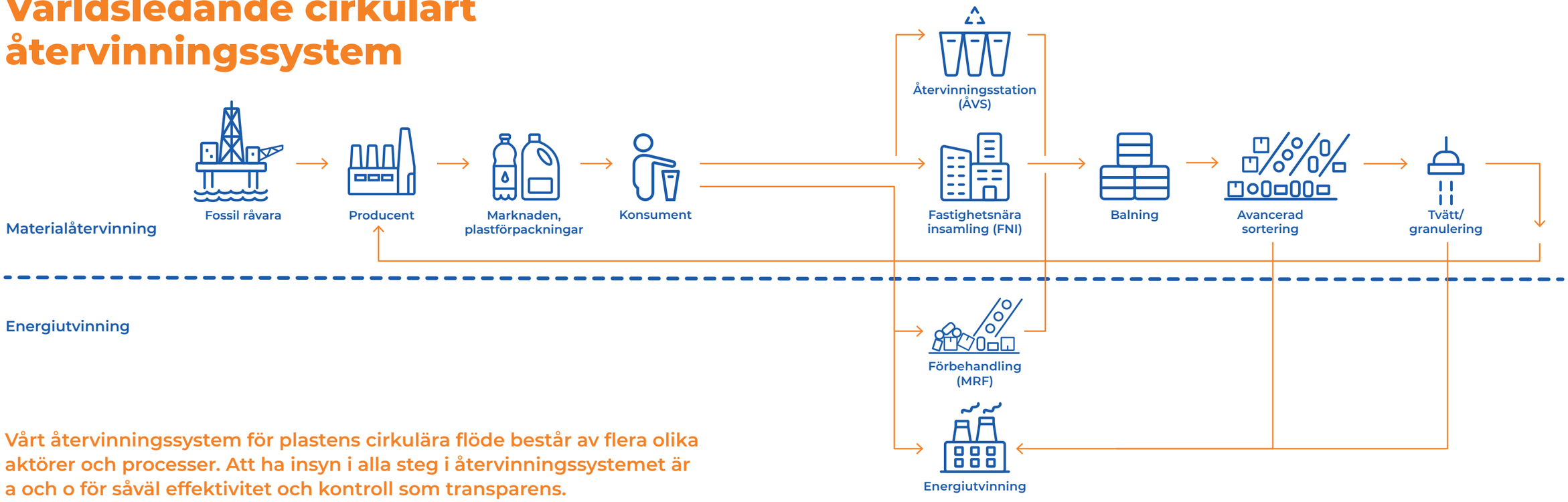
4 *Sustainable Plastics Strategy (dec 2020, sid 30) http://www.suschem.org/publications*

Rena fraktioner skapar möjligheter för högre kvalitet på det material som ska återvinnas.

Källa: Sveriges nationella strategi för cirkulär omställning

Världsledande cirkulärt återvinningssystem

Vårt återvinningssystem för plastens cirkulära flöde består av flera olika aktörer och processer. Att ha insyn i alla steg i återvinningssystemet är a och o för såväl effektivitet och kontroll som transparens.

Producenter
Plastens resa börjar med att våra producentkunder sätter plastförpackningarna på marknaden. Producenter är de som producerar eller använder plastförpackningar till sina produkter och livsmedel. De är skyldiga att samla in och återvinna de förpackningar som de sätter på marknaden – det kallas producentansvar. Producentansvaret är en konsekvens av EU:s Förpackningsdirektiv och har implementerats genom förordning om producentansvar för förpackningar (SFS2022:1274).

Marknaden
Under 2022 satte våra producentkunder cirka 109 000 ton plastförpackningar på den svenska marknaden. Till plastförpackningar räknas både mjuk- och hårdplast. Plast används framför allt för att det är ett flexibelt, slitstarkt och lätt material som också underlättar transporter och minskar matsvinn, tack vare dess skyddande egenskaper.

Konsumenten
I nästa steg köper konsumenter plastförpackningarna och nyttjar innehållet. Konsumenten har en stor möjlighet att påverka hur stor andel av förpackningarna som återvinns, dels vid val av produkt, dels genom att källsortera förpackningen när produkten är förbrukad.

Insamling
På vårt uppdrag hanterar FTI insamlingen av plastförpackningar. Utöver insamling via cirka 5000 återvinningstationer (ÅVS) över hela landet finns fastighetsnära insamling (FNI). Idag kan drygt två miljoner svenska hushåll lämna sina plastförpackningar i anslutning till hemmet, antingen via miljörum i flerfamiljshus eller i flerfackstunnor vid villan. I dag samlas cirka 90 procent av all plast som källsorteras i Sverige in av FTI. Den plast som samlas in via FTI:s insamlingssystem komprimeras till stora plastbalar på cirka en kubikmeter på någon av de 38 balningsstationerna runt om i landet. Därefter körs de till oss i Motala.

Sortering via förbehandlingsanläggningar
Sedan ett par år finns en så kallad förbehandlingsanläggning på plats i Sverige, och fler är på gång. Den här typen av anläggningar sorterar ut plast som konsumenter felaktigt slängt i hushållsavfallet vilket möjliggör återvinning av materialet och bidrar till omställningen mot fossilfri energiproduktion. Plasten från denna förbehandlingsanläggning kommer till oss i Motala. Den är mer komplex att återvinna men med Site Zero kommer återvinningsgraden öka även för den här kategorin.

Sortering
Väl i Motala sorteras all plast, och de olika plastsorterna separeras från varandra. Då kan de i nästa steg återvinnas var för sig. Vår sorteringsanläggning är i och med uppförandet av Site Zero världens största och mest effektiva, med en sorteringskapacitet på 200 000 ton plastförpackningar per år. Den är ungefär dubbelt så bra på att identifiera och sortera plasten rätt, jämfört med äldre sorteringsanläggningar på marknaden. Därutöver är den sorterade plasten renare med bättre kvalitet, vilket gör att mer plast kan återvinnas i slutändan. Med den nya sorteringslinan, som driftsätts i början av 2023, kommer vi dessutom kunna sortera ut och separera mer än dubbelt så många plastsorter.

Tvätt och granulering
När plasten är sorterad per plastsort skickas den till våra certifierade partners för tvätt och granulering. Där tvättas och granuleras den, och blir sedan till återvunnen plastråvara som kan användas för tillverkning av nya plastförpackningar eller plastprodukter. Resultatet blir en högkvalitativ återvunnen plastråvara som används för att producera nya plastförpackningar eller plastprodukter. Vi har full spårbarhet med omfattande rutiner och krav, bland annat genom årliga besök hos kunden. Ingen plast från Motala skickas utanför EU.

Energiutvinning
Energiutvinning är inte en del av vårt återvinningssystem, men de plastförpackningar som inte går att återvinna skickas till förbränning där energiutvinning sker.

I figuren ovan syns vår roll i återvinningssystemet tillsammans med övriga aktörer och intressenter. Som visualiseras uppstår svinn (avfall) i olika steg under plastens resa genom systemet. Det största svinnet sker redan i början av resan, när konsumenter inte källsorterar. Därutöver finns det plastförpackningar som inte är designade för återvinningssystemet och således inte kan sorteras eller återvinnas. Även vid sorterings- och återvinningsprocessen uppstår det vissa processförluster. Samtliga strömmar av svinn och processförluster går till energiutvinning (förbränning).

Cirkulär och linjär återvinning

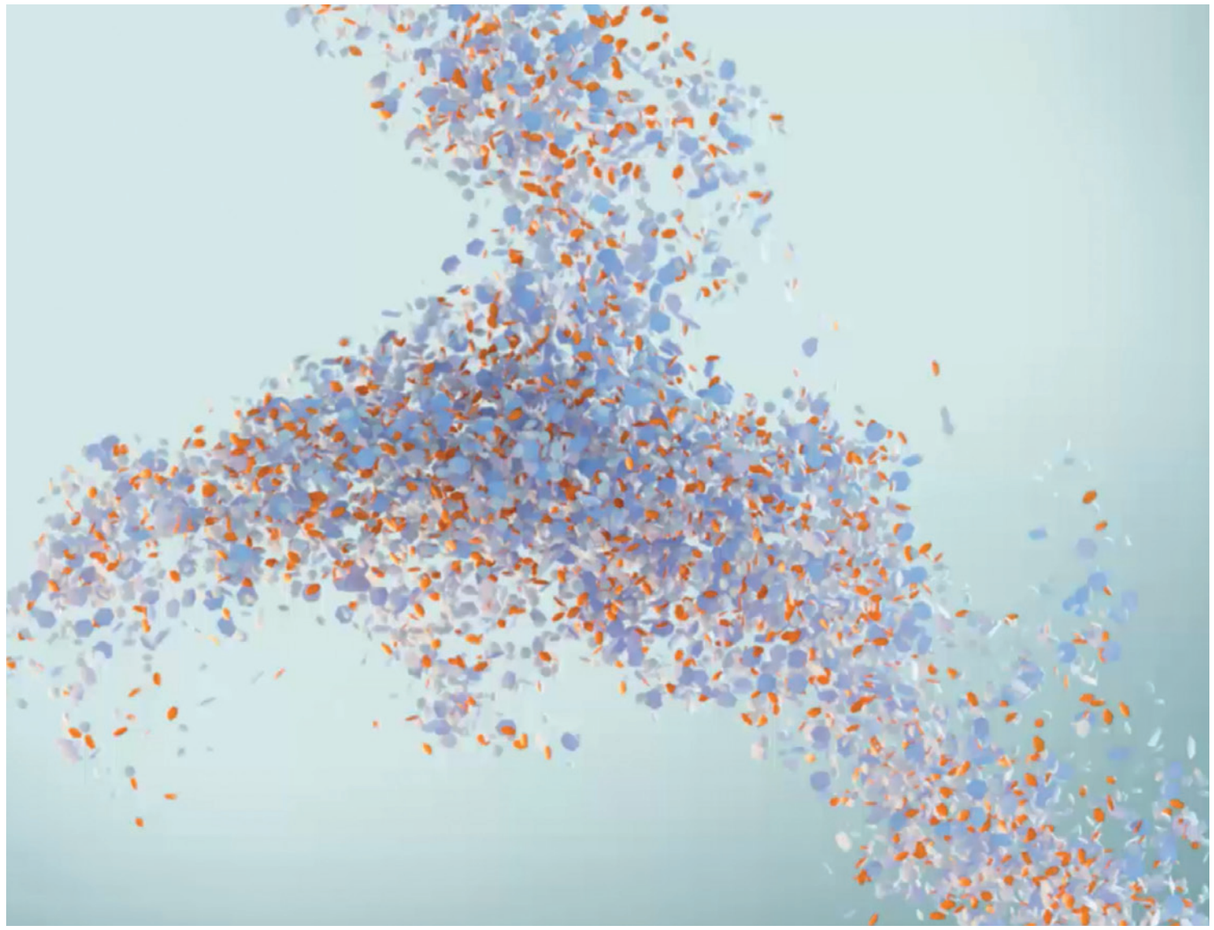
Det är skillnad på återvinning och återvinning. Vi arbetar med cirkulär/ högvärdig plaståtervinning där förbrukade förpackningar omvandlas till råvara som kan bli nya förpackningar. När materialet cirkulerar i samhället minimeras utsläppen från förbränning och behovet av ny fossil plast minskar.

Linjär/lågvärdig återvinning

1. Fossil råvara (t.ex. olja) utvinns och raffineras till plastråvara.
2. Plastförpackningar produceras.
3. Plastförpackningarna säljs på marknaden
4. Konsumenterna använder plastförpackningarna och källsorterar dem för återvinning.
5. Plastförpackningarna blandas och smälts ner och blir nya lågkvalitativa plastprodukter.
6. De lågkvalitativa plastprodukterna förbränns i avfallsanläggningar och faller därmed ur återvinningssystemet.

Cirkulär/högvärdig återvinning

1. Plastförpackningar produceras av återvunnen råvara.
2. Plastförpackningarna säljs på marknaden.
3. Konsumenterna använder plastförpackningarna och källsorterar dem för återvinning.
4. Plastförpackningarna kommer till Site Zero för att sorteras efter plastsort.
5. Förpackningarna tvättas och granuleras separat genom mekanisk eller kemisk återvinning.
6. Plastförpackningar produceras återigen av återvunnen råvara. Därefter börjar processen om.

Aktiva både uppströms och nedströms

I återvinningssystemet ansvarar vi på Svensk Plaståtervinning för en effektiv och noggrann sortering. Men vi arbetar även aktivt både uppströms och nedströms i systemet för att öka plastens cirkularitet.

Uppströms stöttar vi våra producentkunder i att designa förpackningar som är anpassade för återvinningsprocessen. Det gör vi bland annat genom att ta emot många studiebesök på vår anläggning och erbjuda den omfattande guiden Plastmanualen. Den beskriver hur en förpackning ska designas för att kunna återvinnas i vårt system, och går i linje med liknande internationella manualer. Manualen revideras årligen ihop med FTI. Därutöver har vi ett testlabb som etablerades föregående år. Här testar vi återvinningsbarheten hos plastförpackningar i en miniatyrversion av vår anläggning. I samband med testningen erbjuder vi rådgivning från våra experter. Vi deltar också i flera utbildande insatser och forskningsprojekt samt närvarar på en stor mängd konferenser och evenemang.

På sidan 23 kan du läsa mer om forskningsprojektet ”Circ Pack – Increasing the circularity of high barrier flexible plastic packaging”, som initierades 2021 och drivs av oss tillsammans med IVL Svenska miljöinstitutet och RISE.

Uppströms i värdekedjan finns också konsumenterna, och här hjälper vi till att utbilda och motivera till att källsortera mer. Det görs bland annat genom ett aktivt PR-arbete där vi genom att synas i media berättar om hur vår verksamhet fungerar och varför det är viktigt att alla källsorterar. Vi tar även emot besök från skolor, föreningar, miljö/klimatorganisationer samt givetvis branschaktörer, politiker och myndighetspersoner. Alla besökare blir i sin tur ambassadörer för källsorteringen.

Forksningsprojekt

Circ Pack

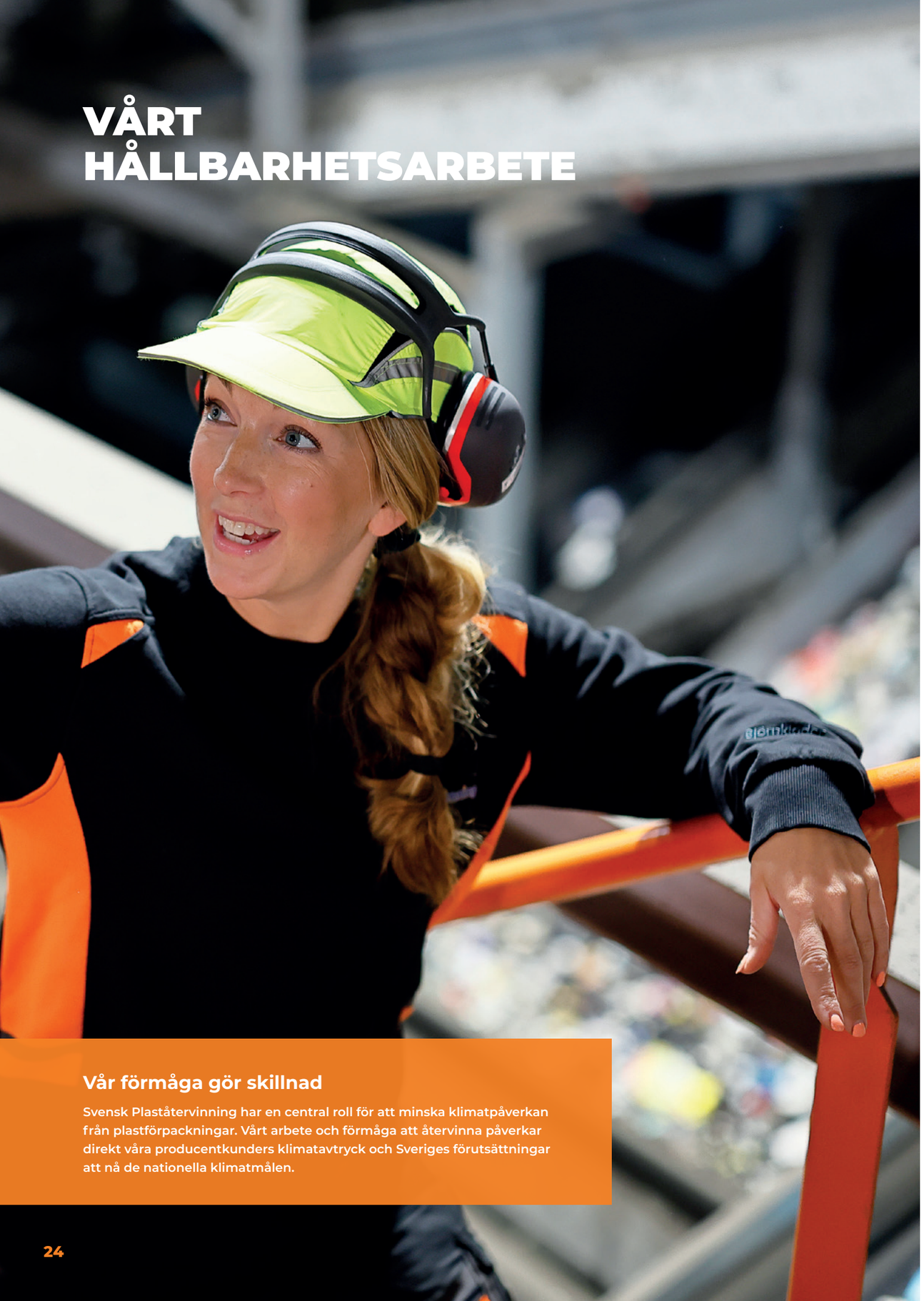
Increasing the circularity of high barrier flexible plastic packaging

Som en del i att driva på utvecklingen inom plaståtervinning medverkar vi i flertalet forskningsprojekt. Ett av dessa är Circ Pack som vi driver tillsammans med IVL Svenska miljöinstitutet och RISE, som är huvudprojektledare. Circ Pack syftar till att utvärdera och ta fram designriktlinjer för komplexa flexibla barriärförpackningar, det vill säga plastfilmer som ofta är laminat av flera olika plastsorter. Dessa kan idag inte återvinnas till ny plastfilm.

Under 2022 har projektets första kartläggande del avslutats, och under 2023 kommer möjliga alternativ testas ur både funktions- och återvinningssynpunkt. Med resultaten från projektet hoppas vi kunna ge våra producentkunder tydligare designråd för flexibla barriärförpackningar så att de kan återvinnas i vårt återvinningssystem.

Nedströms har vi täta samarbeten med våra slutkunder (återvinnare) av materialet. Vi säkerställer en effektiv sortering och levererar plast av hög kvalitet, så att den i nästa steg kan återvinnas. Tillsammans med slutkunderna genomför vi pilot- och forskningsprojekt för att kunna återvinna och skapa en marknad även för de mer komplexa materialsorterna.

VÅRT HÅLLBARHETSARBETE

Vår förmåga gör skillnad

Svensk Plaståtervinning har en central roll för att minska klimatpåverkan från plastförpackningar. Vårt arbete och förmåga att återvinna påverkar direkt våra producentkunders klimatavtryck och Sveriges förutsättningar att nå de nationella klimatmålen.

Svensk Plaståtervinnings intressenter

Svensk Plaståtervinnings verksamhet påverkar människor, samhälle och miljö på olika sätt. Alla intressenter har olika uppfattningar och förväntningar på hur företagets verksamhet bedrivs. Våra framgångar är beroende av förmågan att skapa värde på ett sätt som tillgodoser de olika intressenternas behov, samtidigt som hänsyn tas till de ekonomiska, miljömässiga och sociala konsekvenserna. Dessa behov fångas upp i kontinuerliga intressentdialoger och analyser. Våra huvudsakliga intressenter har identifierats utifrån de aktörer som har störst behov av hållbarhetsinformation från vårt bolag.

Producentkunder
Aktörer som sätter plastförpackningar på marknaden har en skyldighet genom producentansvaret – och vill – att deras förpackningar återvinns för att minska klimatpåverkan. De vill ha transparent rapportering och spårbarhet för att försäkra sig om att plastförpackningarna hanteras korrekt.

Staten och statliga myndigheter
Staten sätter upp mål för återvinning av plastförpackningar och Naturvårdsverket är Svensk Plaståtervinnings tillsynsmyndighet till vilka vi rapporterar. Även Länsstyrelsen är en viktig statlig aktör som äger beslutanderätten för vårt miljötillstånd.

Anställda
Våra medarbetare har ett intresse i de klimatmässiga fördelarna med återvinning. De vill också ha en jämställd, hälsosam och säker arbetsplats med bra villkor och en långsiktig stabil verksamhet.

FTI (Förpackningsinsamlingen)
Svensk Plaståtervinning äger FTI tillsammans med de övriga materialbolagen. FTI:s ansvar är att på uppdrag av materialbolagen samla in förpackningar från de svenska hushållen. De har även ansvar för att samla in förpackningsavgifter. Då FTI på materialbolagens uppdrag även ansvarar för kommunikationen med såväl konsumenter som Svensk Plaståtervinnings producentkunder har de ett intresse av hur verksam-heten bedrivs, vilka mål som finns och hur väl de uppnås.

Motala kommun och Östergötland
Svensk Plaståtervinning påverkar sin närmiljö på olika sätt. Vi bidrar dels till att skapa arbetstillfällen med bra villkor och hälsosamma medarbetare, dels till platsens utveckling när vi växer och får uppmärksamhet. Samtidigt kan lokala miljöfrågor, som exempelvis buller och transporter, förekomma vilket påverkar vår närmiljö.

Energiutvinningsbolagen
Svensk Plaståtervinnings verksamhet påverkar direkt energiutvinningsbolagens klimatavtryck. Ju fler plastförpackningar som återvinns i vår anläggning, desto mindre plast behöver förbrännas hos dem.

Konsumenter
Klimatet är en prioriterad fråga för konsumenter. Viljan att källsortera är beroende av ett förtroende för återvinningssystemet, och av att så mycket plast som möjligt återvinns korrekt så att klimatavtrycket minskar.

Slutkund
De aktörer som tar emot plast från vår anläggning är intresserade av hög kvalitet på materialet, leveranstryggghet och konkurrenskraftiga priser. De är även intresserade av långsiktiga samarbeten med företag med en uttalad hållbarhetsprofil och en stabil finansiell ställning.

Finansiärer
Kreditgivare ställer krav på att vi har och uppfyller nödvändiga tillstånd och uppfyller kraven för gröna krediter. Stödgivare ställer krav på rapportering av utförda investeringar.

VÅRA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Hållbarhet ligger i Svensk Plaståtervinnings DNA och är en naturlig del i såväl strategi som affärsplanering. Att ta ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvar genom hela vårt återvinningssystem är högsta prioritet.

Brett engagemang i många forum

För att kontinuerligt förbättra vår hållbarhetsprestanda investerar vi i, och utvecklar, modern teknik samt processer och lösningar med låga utsläpp och hög effektivitet. Vi är aktiva i, och initiativtagare till, en mängd forskningsprojekt som exempelvis Circ Pack, som du läste om tidigare i rapporten. I andra projekt fungerar vi som referens för att såväl bidra med vår expertis som själva fortsätta lära. Därutöver deltar vi i flera standardiseringskommittéer inom teknik, plast och miljö.

Som nyckelaktör för plaståtervinningen i Sverige och Europa är det viktigt att Svensk Plaståtervinning är närvarande i många sammanhang. Vi har därför en mängd nära samarbetspartners där vi arbetar med olika projekt, och deltar årligen på en stor mängd evenemang och konferenser i såväl Sverige som internationellt. Därtill är vi medlemmar i flertalet organisationer, exempelvis RecyClass och EPRO (European Association of Plastics Recycling and Recovery Organisations). Givetvis arbetar vi nära vår tillsynsmyndighet Naturvårdsverket och bidrar aktivt som remissinstans.

Fyra prioriterade hållbarhetsområden

Utifrån våra intressenters behov av hållbarhetsinformation, och vår bedömning av den hållbarhetspåverkan vi har som återvinningsföretag, har vi identifierat följande hållbarhetsområden som särskilt viktiga för oss att följa upp, kommunicera och arbeta med.

Svensk Plaståtervinnings prioriterade hållbarhetsområden:

- Cirkulär återvinning
- Klimatpåverkan
- Spårbarhet
- Arbetsmiljö och hälsa

Andra avgörande frågor som vi arbetar med för att kunna bedriva en verksamhet med hög kvalitet och positiv hållbarhetspåverkan:

- Vattenanvändning, vattenrening och avfallsminskning
- Lukt och buller från verksamheten
- Långsiktigt hållbara finanser (se Svensk Plaståtervinnings årsredovisning 2022)
- Jämställdhet och mångfald
- Mänskliga rättigheter och motverkande av korruption

CIRKULÄR ÅTERVINNING

Kontinuerliga insatser för ökad klimatnytta

Svensk Plaståtervinning medverkar till en hållbar samhällsutveckling genom ett minskat klimatavtryck från plastförpackningar. En förutsättning är att förbrukade plastförpackningar samlas in och återvinns cirkulärt. Här går utvecklingen snabbt framåt.

EU har som mål att nå 50 procents återvinningsgrad under 2025 och 55 procent under 2030. Vi på Svensk Plaståtervinning har högre ambitioner: som ett delmål ska våra producentkunder nå en 55 procentig återvinningsgrad redan under 2025.

Förbränning av plast motsvarar cirka 6 procent av Sveriges totala koldioxidutsläpp. Det kan jämföras med inrikes flygresor som står för ungefär 1,4 procent. Något som ofta glöms när vi talar om plastens klimatpåverkan är de stora utsläpp som också uppstår vid framställning och produktion av ny fossil plast. De beräknas vara minst lika höga som vid förbränning.

I det globala perspektivet uppskattar FN att plastindustrin är den snabbast växande källan till industriella växthusgaser i världen och kan stå för 19 procent av den totala koldioxidbudgeten år 2040. Enligt FN:s miljöprogram uppskattar forskare att mindre än 10 procent av all denna plast återvinns. Det gör det nödvändigt att minska klimatavtrycket och ställa om i alla led. En hållbar plasthantering är nödvändig för att Sverige ska nå målet om noll nettoutsläpp av växthusgaser senast 2045, och för världen att nå de globala klimatmålen.

EU har som mål att nå 50 procents återvinningsgrad under 2025 och 55 procent under 2030. Vi på Svensk Plaståtervinning har högre ambitioner: som ett delmål ska våra producentkunder nå en 55-procentig återvinningsgrad redan under 2025. I kommande avsnitt får du mer information om återvinningsgraden under 2022, och strategin för att öka den kraftigt under kommande år.

Återvinningsresultat 2022

Den viktigaste mätpunkten för återvinningssystemet är återvinnings-graden. Svensk Plaståtervinning är skyldiga att rapportera denna till Naturvårdsverket som är tillsynsmyndighet. Återvinningsgraden är andelen plast som har återvunnits till återvunnen råvara, i förhållande till mängden plastförpackningar som våra kunder har rapporterat att de satt på marknaden.

Något minskad insamling 2022
Under 2022 satte Svensk Plaståtervinnings producentkunder cirka 109 000 ton plastförpackningar på marknaden, varav drygt 57 500 ton samlades in för återvinning via det rikstäckande insamlingssystemet (FTI). Det är en liten nedgång jämfört med föregående års rekordvolym på över 59 200 ton.

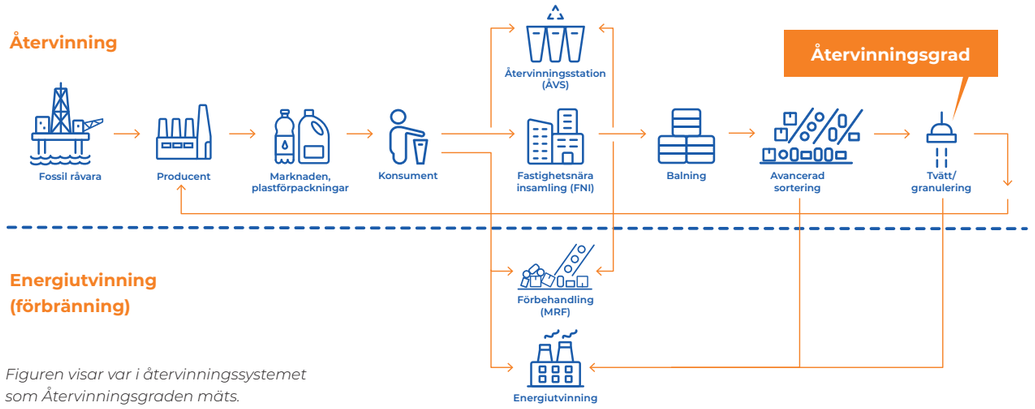
I och med den nya förordningen om producentansvar, som trädde i kraft 1 januari 2023, kommer kommunerna från och med 2024 ta över ansvaret för insamlingen av källsorterade förpackningar. Den nya förordningen innebär också en utbyggnad av fastighetsnära insamling (FNI), med målet att samtliga hushåll ska ha möjlighet att sortera sina plastförpackningar i anslutning till hemmet, antingen via miljörum i flerfamiljshus eller i flerfackstunnor vid villan. Det kommer tillgängliggöra och underlätta för fler konsumenter att faktiskt källsortera sina förpackningar, och kan på sikt bidra till att en fortsatt ökad andel av våra producentkunders förpackningar samlas in och kan återvinnas.

Under verksamhetsåret 2022 har Svensk Plaståtervinning även samlat in och återvunnit drygt 2 700 ton plast som inte omfattas av producentansvaret, i form av bland annat plastleksaker, diskborstar och tandborstar samt plastförpackningar från andra länder, som exempelvis Finland.

Allt mer återvinns
Under verksamhetsåret 2022 har vi fortsatt finjustera befintlig infrastruktur och utrustning, vilket har medfört att en större mängd förpackningar har kunnat sorteras ut samtidigt som kvaliteten på den sorterade plasten fortsatt har förbättrats.

Efter en omfattande testperiod har vi även, tillsammans med en av våra återvinnare, hittat en kvalitetsnivå som möjliggjort utsortering och återvinning av en femte plastsort – transparenta PET-tråg. Sammantaget innebär det att mer plast har kunnat gå till återvinning hos våra certifierade partners. Tack vare det har vi trots den något mindre insamlingsvolymen kunnat öka återvinningsgraden från 18,1 procent till 19,3 procent. Det betyder att 19,3 procent av de plastförpackningar som våra anslutna producentkunder satte på marknaden återvanns till ny högkvalitativ råvara, som har kunnat bli nya plastförpackning eller plastprodukter. Räknat i ton motsvarar det nästan 21 000 ton plastförpackningar från hushåll.

Kontinuerlig uppföljning
Återvinningsgraden följs kontinuerligt genom månatliga rapporter till ledning och styrelse. Dessa baseras på antalet ton insamlade plastförpackningar som har sorterats av oss och den andel som därefter återvinns av våra certifierade återvinningspartners. Läs mer om vårt arbete med rapportering och rutiner för spårbarhet i avsnittet Spårbarhet.

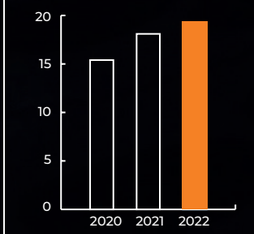
Figuren visar var i återvinningssystemet som Återvinningsgraden mäts.

En större mängd förpackningar har kunnat sorteras ut samtidigt som kvaliteten på den sorterade plasten fortsatt har förbättrats.

Återvinningsgrad av hushållsförpackningar (%):

19,3

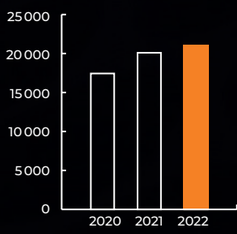
(2021: 18,1)

Återvunna plastförpackningar från hushåll (ton)

20 976

(2021: 20 097)

Strategi för ökad återvinningsgrad

För att nå vårt delmål om 55 procents återvinningsgrad under 2025 – och därefter kontinuerligt öka återvinningsgraden – behöver alla aktörer i kedjan bidra. Strategin framåt består av tre delar, som alla är lika viktiga och beroende av varandra.

1
Design för återvinning

Idag är bara drygt hälften av alla förpackningar som sätts på den svenska marknaden designade för återvinningsprocessen. För en helt cirkulär plasthantering måste den siffran vara hundra procent.

Svensk Plaståtervinning har stor kunskap om återvinningsprocessen och plastens materialegenskaper, och vi stöttar våra producentkunder i arbetet med att designa för återvinning på flera sätt. Du har tidigare i rapporten läst om vårt testlabb, Plastmanualen och löpande kunskapsöverföring via såväl konferenser och event, som besök på anläggningen i Motala.

För att driva på och styra producentkunderna mot återvinningsbara plastförpackningar och ökad cirkularitet har vi sedan flera år infört differentierade förpackningsavgifter där återvinningsbarhet premieras.

Lyfta i design/citatförslag: “Om vi på Svensk Plaståtervinning ska nå vårt delmål om 55 procent återvinningsgrad under 2025 behöver minst 95 procent av plastförpackningarna vara återvinningsbara.”

2
Ökad insamling

Idag samlas bara ungefär hälften av alla plastförpackningar som Svensk Plaståtervinnings producentkunder sätter på marknaden in genom konsumenternas källsortering och via förbehandlingsanläggningen utanför Stockholm. I framtiden behöver alla förbrukade plastförpackningar från hushåll hamna i återvinningssystemet.

Som nämndes tidigare i rapporten har regeringen beslutat att landets kommuner ska ta över ansvaret för insamlingen av plastförpackningar. Utbyggnaden av fastighetsnära insamling kommer öka tillgängligheten för de hushåll som i dagsläget inte kan källsortera sina förpackningar i anslutning till sin bostad. En ökad tillgänglighet förväntas leda till ökad insamling – och därmed återvinning – av plastförpackningar. Parallellt planerar flera energiutvinningsbolag att investera i förbehandlingssanläggningar runt om i Sverige. Det kommer också bidra till en ökad insamling.

Svensk Plaståtervinning bidrar till arbetet genom att upplysa konsumenter om klimatnyttan med att sortera plastförpackningar. Det är prioriterat att delta i det offentliga samtalet om plaståtervinning och klimat, och lyfta fram vad vi som ledande aktör gör. Det övergripande ansvaret för att kommunicera och påverka konsumenter har dock FTI fått, på uppdrag av oss och de andra materialbolagen. Här görs flertalet insatser kontinuerligt. Läs mer på fti.se

3
Högteknologisk plaståtervinningsanläggning

För att kunna hantera en större mängd plastförpackningar i framtiden, och dessutom återvinna dem cirkulärt, behövs stora investeringar i sorterings- och återvinningskapacitet. Med Site Zero skapas förutsättningar för att ta emot alla plastförpackningar i Sverige. Parallellt med utbyggd kapacitet och investering i nya funktioner sker ett kontinuerligt utvecklingsarbete med befintliga och nya återvinningspartners för att hitta bästa möjliga återvinningsprocess för varje plastsort. Det skapar förutsättningar att sortera och cirkulärt återvinna i stort sett alla plastförpackningar från hushåll som sätts på den svenska marknaden.

Återvinning av verksamhetsförpackningar

Svensk Plaståtervinning hanterar primärt plastförpackningar från de svenska hushållen. De plastförpackningar som förbrukas av verksamheter tas i nuläget om hand av kommersiella återvinningsaktörer. Svensk Plaståtervinning har tillsammans med FTI åtagit oss att samla in statistik och rapportera återvinnings- och insamlingsgrad för dessa förpackningar till Naturvårdsverket. För att inhämta och sammanställa statistiken har vi tagit hjälp av en extern oberoende konsult. Upplägget har skett i dialog med berörd tillsynsmyndighet.

Insamlingsgrad från verksamheter
Insamlingsgraden från verksamheter definieras som den andel plastförpackningar som samlas in i förhållande till den mängd som producenterna rapporterat att de satt på marknaden. Insamlingsgraden för 2022 beräknades till drygt 50 procent, vilket är i stort sett samma nivå som föregående år. Det motsvarar en insamlad mängd på cirka 49 900 ton.

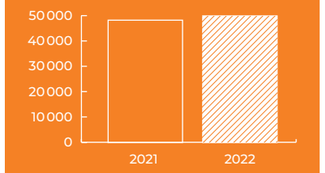
Återvinningsgrad för verksamheter
Återvinningsgraden mäter andelen plast från verksamheter som har återvunnits till återvunnen råvara, i förhållande till hur mycket plastförpackningar som har satts på marknaden. Enligt beräkningarna uppgick återvinningsgraden från svenska verksamheter till 47,6 procent för 2022, en marginell ökning jämfört med föregående år.

Total återvinningsgrad för hushåll och verksamheter
Om vi summerar återvinningsgraderna från hushåll och verksamheter uppgår den totala återvinningsgraden till 32,8 procent. Förra året var den gemensamma återvinningsgraden 31,8 procent.

Insamling från verksamheter (ton):

49 900

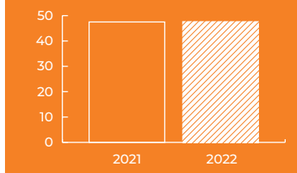
(2021: 48 200)

Återvinningsgrad för verksamheter (%):

47,6

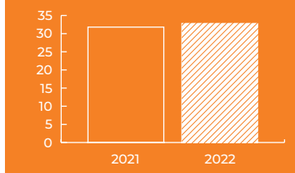
(2021: 47,5)

Total återvinningsgrad för hushåll och verksamheter (%):

32,8

(2021: 31,8)

MILJÖ- OCH KLIMATPÅVERKAN

När vi skapar cirkulära materialflöden och återvinner plasten till hög kvalitet ger det en resursmässig och klimatmässig vinst. Men naturligtvis uppstår utsläpp under processens gång som är viktiga att belysa. Dels för att identifiera förbättringsåtgärder i vår egen verksamhet, dels för att kunna påverka andra delar i återvinningssystemet.

Vår klimatpåverkan

För tredje året i rad har vi tagit fram ett klimatbokslut för att på ett transparent sätt visa klimatpåverkan i olika delar av vår värdekedja och följa utvecklingen mot våra klimatmål. Liksom tidigare år redovisas vår klimatpåverkan enligt riktlinjerna i Greenhouse Gas Protocol.

Greenhouse Gas Protocol

Greenhouse Gas Protokoll, eller GHG-protokollet, är den internationellt sett mest använda redovisningsstandarden för klimatpåverkan från verksamheter. Den används av både företag och offentliga sektor som ett ramverk för att förstå, kvantifiera och hantera utsläppen av växthusgaser från den egna verksamheten och övriga delar av värdekedjan. Enligt GHG-protokollet delas redovisningen av utsläppen upp i tre olika scope:

- **Scope 1:** Direkta utsläpp från utsläppskällor som kontrolleras av den egna verksamheten, till exempel utsläpp från egna arbetsmaskiner och köldmedieläckage från egna lokaler.
- **Scope 2:** Indirekta utsläpp från inköpt energi, det vill säga utsläppen som sker vid produktionen av den el och fjärrvärme som köps in till den egna verksamheten.
- **Scope 3:** Övriga indirekta utsläpp i värdekedjan, båda uppströms och nedströms den egna verksamheten. Redovisningen i scope 3 delas i sin tur upp i 15 kategorier, som innefattar bland annat uppströms och nedströms transporter, inköpta varor och tjänster samt vidare bearbetning av sålda produkter eller material.

Inom scopen har vårt klimatavtryck minskat med 10 procent jämfört med föregående år, mycket till följd av reducerade utsläpp uppströms i insamlingsledet. De största minskningarna är kopplade till FTI:s verksamhet, där utsläppen från transporterna för att samla in källsorterade plastförpackningar från ÅVS och FNI gått ner 14 procent. Vi upphandlar själva transporterna från balningsstationerna till anläggningen i Motala, och samtliga utgående transporter. Där har vi under 2022 ställt krav kring biodrivmedel för flera av våra transportörer som kör inom Sverige.

Även på balningsstationerna och för underhåll av återvinningsstationerna har andelen förnybara drivmedel ökat. Det finns dock relativt stora osäkerheter i beräkningsunderlaget för FTI:s verksamhet, vilket kan vara en delförklaring till utfallet för 2022.

Även utsläppen från den mekaniska återvinningen har gått ner jämfört med tidigare år. Denna minskning kan också delvis bero på bättre och mer heltäckande rapportering kring energianvändningen hos våra nedströms kunder.

Scope 1	2022	2021	2020
Egna fordon	0,01	0,1	0,0
Arbetsmaskiner	6,6	3,2	4,6
Tjänsteresor, hyrbil och egen bil i tjänst	0,6	0,5	0,6
Köldmedieläckage	0	8	0
Totala utsläpp scope 1 [ton CO_2e]	**7,2**	**12**	**5,2**

Scope 2 (market-based)	2022	2021	2020
Inköpt fastighets- och processel	0	0	0
Inköpt fjärrvärme	28	5,7	3,5
Totala utsläpp scope 2 [ton CO_2e]	**28**	**5,7**	**3,5**

Scope 3	2022	2021	2020
1. Inköpta varor och tjänster	3 003	3 537	2 040
2. Kapitalvaror	404	460	777
3. Övriga bränsle- och energirelaterade utsläpp	90	87	75
4. Uppströms transporter	7 835	8 521	7 606
5. Avfall i egen verksamhet	648	620	629
6. Tjänsteresor	9,8	6,2	0,6
10. Bearbetning av såld produkt	2 090	2 467	5 210
13. Uthyrda tillgångar	3 103	3 631	0
15. Investeringar	142	21	0
Totala utsläpp scope 3 [ton CO_2e]*	**17 324**	**19 350**	**16 339**
SUMMA Totala utsläpp [ton CO_2e]	**17 360**	**19 368**	**16 347**

Utsläpp utanför scopen	2022	2021	2020
Förbränning av rejekt från sortering	91 616	93 251	103 137
Förbränning av rejekt från mekanisk återvinning	20 268	17 438	15 482
Förbränning av förpackningar i restavfallet	139 228	140 698	193 797
Totala utsläpp utanför scopen [ton CO_2e]	**251 112**	**251 386**	**312 416**

** Utsläppen i scope 3 är reviderade för både 2020 och 2021, pga. justerad beräkningsmetod och tillhörande emissionsfaktorer för utsläppsberäkningar kopplade till inköpta material och tjänster. För 2021 har även indirekta utsläpp kopplade till drift och underhåll under Motala Företagspark (redovisat i kat. 15) inkluderats. Tidigare redovisade utsläpp i scope 3 uppgick till 18 892 ton CO_2e för 2021 och 16 070 ton CO_2e för 2020.*

Utsläpp utanför scopen
Under 2022 hanterade vi totalt sett en större mängd inkommande material än året innan, även om insamlingsgraden gått ner. Av det inkommande materialet var nämligen en mindre andel rätt källsorterade plastförpackningar, och en något större andel fukt och annat material än föregående år. Trots det lyckades vi under 2022 sortera ut en större mängd plast som kunnat återvinnas.

Den effektiva sorteringen syns genom att det sorteringsrejekt som gått till förbränning haft ett lägre innehåll av plast, vilket minskat de fossila koldioxidutsläppen vid energiutvinningen. De ökade utsläppen från förbränning av rejekt från mekanisk återvinning är ett direkt resultat av att våra återvinnare tagit emot mer material och därmed haft större processförluster.

Motala företagspark
Utsläppen som är kopplade till Motala företagsparks verksamhet redovisas i kategori 13. Uthyrda tillgångar och kategori 15. Investeringar. Under uthyrda tillgångar ingår utsläpp från den el och fjärrvärme som våra hyresgäster använt. Resterande utsläpp, som uppkommer till följd av inre och yttre fastighetsskötsel, återfinns under kategori 15.

Redovisningsmetod i scope 2
Utsläpp från inköpt energi redovisas i bokslutet enligt market-based method, vilket innebär att ursprungsmärkt förnybar el beräknas ha nollutsläpp i scope 2. För el som inte köps in med ursprungsgarantier – eller där det är okänt hur avtalen ser ut – används då en emissionsfaktor för nordisk residualmix. Med location-based method, där nordisk medelmix används för beräkning av klimatpåverkan från elförbrukningen, uppgår utsläppen i scope 2 i stället till cirka 605 ton CO_2e.

Utsläpp i scope 2 [ton CO_2e]	2022	2021	2020
Market-based mathod	28,4	5,7	3,5
Location-based method	605	598	436

Våra klimatmål

Under 2021 formulerade och antog Svensk Plaståtervinning två klimatmål med basår 2020: ett absolut mål för den egna verksamheten (scope 1 och 2) och ett relativt mål som omfattar hela värdekedjan (scope 1-3).

Nollambition i scope 1 och 2

Minskade utsläpp inom den egna verksamheten är en utmaning för en växande organisation. Samtidigt är den samlade vetenskapen på klimatområdet tydlig: vi måste alla ta ansvar för och minska våra egna utsläpp om vi som världssamhälle ska kunna begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader. Översatt i absoluta termer betyder det att vi behöver nå nettonollutsläpp. Vårt mål för scope 1 och 2 är satt utifrån dessa ramar.

Utfall

Totalt sett står utsläppen i scope 1 och 2 för mindre än en halv procent av vårt totala klimatavtryck i scope 1-3. Utsläppen inom den operativa verksamheten (scope 1 och 2) kommer från egna och inhyrda fordon, eventuella köldmedieläckage samt indirekta utsläpp från produktionen av inköpt el och fjärrvärme. I förhållande till basåret 2020 har vårt klimatavtryck inom scope 1 och 2 tredubblats, där i stort sett hela ökningen är kopplad till inköpt fjärrvärme. I och med utbyggnaden av Site Zero - med ny lokalyta att värma - har det totala värmebehovet ökat, från 1 136 MWh 2021 till 1 777 MWh 2022. Jämfört med basåret är ökningen betydligt större, vilket till stor del förklaras av att det var väldigt kallt i produktionslokalen under 2020 och att värmebehovet därefter justerats upp.

Samtidigt har utsläppen per producerad kilowattimme fjärrvärme i Motalas fjärrvärmenät i genomsnitt varit nästan dubbelt så stora 2022 som 2020. Ännu större är skillnaden jämfört med föregående år. Fjärrvärmen i Motala produceras till stor del med biobränslen och variationerna mellan åren beror på hur stor andel stödbränsle i form av fossil eldningsolja som använts. Under 2022 stod andelen fossilbränsle för 3,6 procent av den tillförda energin, jämfört med 1,6 procent 2020 och 0,4 procent 2021.

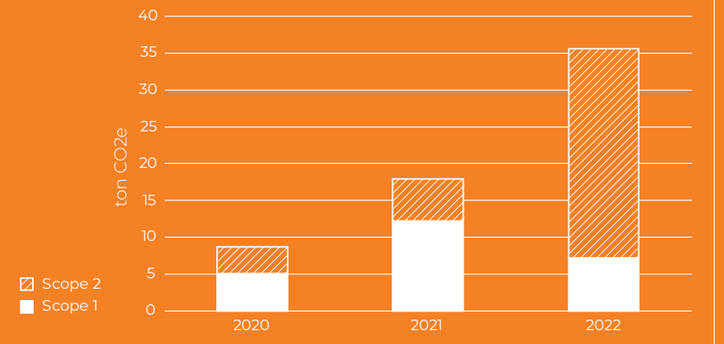
Aktiviteter framåt

Under de kommande åren kommer vi att behöva ta ett tydligare grepp kring möjligheterna till energieffektivisering i anläggningen. Det kommer vara centralt för att komma åt utsläppen inom den operativa verksamheten. Det är också en fråga som blir strategiskt viktig på sikt, i och med fortsatta investeringar i Site Zero. Den energikartläggning som genomfördes under 2022 pekade ut ett antal möjliga åtgärder, som behöver utredas närmare utifrån teknisk och ekonomisk genomförbarhet. Det är även möjligt att göra fjärrvärmeproduktionen helt fossilfri genom byte till förnybart stödbränsle.

För att nå nollutsläpp behövs också förnybara bränslen eller elektrifiering av arbetsmaskiner, fortsatt god kontroll för att undvika köldmedieläckage och en tydligare policy kring hyrbilar.

UTSLÄPP I DEN OPERATIVA VERKSAMHETEN, SCOPE 1 & 2

Utsläpp från produktion av inköpt fjärrvärme stod 2022 för nästan 80 procent av utsläppen i scope 1 och 2. Ökningen jämfört med 2020 förklaras både av en ökad fjärrvärmeanvändning och ökade utsläpp från produktionen av inköpt fjärrvärme.

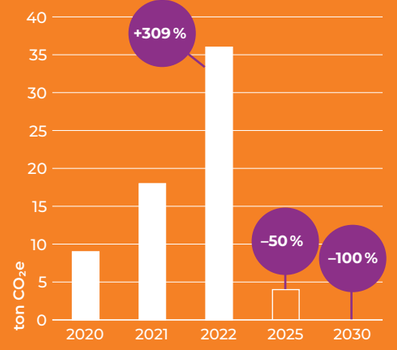
Absoluta klimatmål

Ett absolut klimatmål anger en bestämd utsläppsminskning i förhållande till de totala utsläppen för basåret. Utsläppsminskningen i förhållande till basåret gäller oberoende av hur verksamheten sedan utvecklas – i vårt fall oberoende av hur många ton plastförpackningar vi hanterar.

ABSOLUT MÅL FÖR SCOPE 1 OCH 2

Inga klimatpåverkande utsläpp från den egna verksamheten till 2030.

100 procent reduktion av absoluta utsläpp inom scope 1 och 2 till 2030, med delmål om 50 procent reduktion till 2025, jämfört med basåret 2020.

Utsläppen i scope 1 och 2 har ökat med 27 ton CO_2e, jämfört med basåret 2020. Målsättningen är nollutsläpp 2030, med en halvering av utsläppen till 2025.

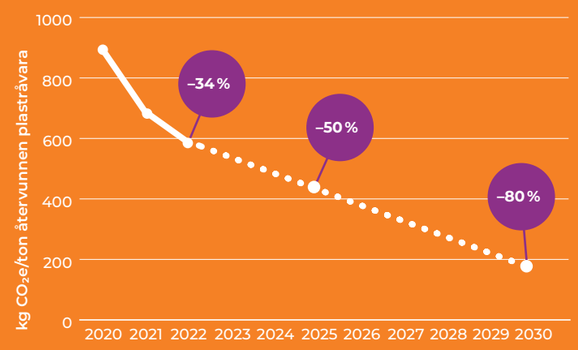
Relativa klimatmål

Ett relativt klimatmål definierar en utsläppsminskning i relation till omsättning eller produktionsvolym, det vill säga kg CO_2e per SEK eller kg CO_2e per ton återvunnen plast. För att ett relativt klimatmål ska ligga i linje med kraven för vetenskapligt baserade klimatmål får det dock inte ge utrymme för en ökning av verksamhetens absoluta utsläpp.

RELATIVT MÅL FÖR SCOPE 1-3

Minska de klimatpåverkande utsläppen vid materialåtervinning av plastförpackningar med 80 procent till 2030, jämfört med 2020, per ton återvunnet material.

Målet omfattar utsläppen i scope 1, 2 och 3, med undantag för utsläpp kopplade till MFP:s verksamhet (kat. 13 och 15) och byggnation av Site Zero. Delmålet till 2025 är 50 procents reduktion, jämfört med basåret 2020.

Utsläppen per ton återvunnen plaströvara har minskat med 34 procent jämfört med basåret 2020. Målsättningen är en halvering till 2025 och 80 procents reduktion till 2030.

Jämfört med 2020 har utsläppen per ton återvunnen plaströvara reducerats med 34 procent.

Ambition för utsläppen i värdekedjan

Vårt stora klimatavtryck återfinns i scope 3, i vår värdekedja. Det är också här vi har möjlighet att bidra med de största absoluta utsläppsminskningarna och jobba för ett återvinningssystem som är effektivt ur både resurs- och klimatsynpunkt. Det speglas i målsättningen för utsläppen i värdekedjan (scope 1-3) som är satt som ett relativt mål. Ambitionsnivån förutsätter både en ökad återvinningsgrad och minskade faktiska utsläpp.

Utfall

Inom scope 3 ryms aktiviteter både uppströms och nedströms vår egen verksamhet. Här ingår inte utsläppen från energiutvinningen av de avfallsströmmar som uppstår i systemet – de redovisas enligt GHG-protokollets riktlinjer utanför scopen.

Under 2022 har vi sorterat ut en större mängd plast som kunnat materialåtervinnas hos våra europeiska återvinnare. Samtidigt har de absoluta utsläppen i värdekedjan (scope 1-3) minskat. Jämfört med basåret 2020 har utsläppen per ton återvunnen plaströvara därmed reducerats med 34 procent. I och med det är vi på god väg att kunna nå delmålet om halverade utsläpp per ton återvunnen plaströvara till 2025.

Aktiviteter framåt

För att kunna nå målet om 80 procent lägre utsläpp per ton återvunnen plaströvara till 2030 behöver vi fortsätta minska utsläppen i vår värdekedja samtidigt som vi återvinner mer. Läs mer om vårt arbete för ökad återvinning under avsnittet Strategi för ökad återvinningsgrad. Två viktiga fokusområden för att minska utsläppen i scope 3 är transporter som vi själva upphandlar och energianvändningen hos våra europeiska återvinnare. Utöver återvinning till en hög materialkvalitet är klimatprestanda en viktig aspekt vid valet av återvinnare. Därför samlar vi varje år in uppgifter om våra partners energianvändning, jämför och återkopplar kring rapporterad klimatprestanda.

Under 2022 har delar av upphandlade transporter inom Sverige gått på HVO100. Här finns fortsatta möjligheter att ställa krav kring och hitta lösningar för förnybara drivmedel. Vi utreder också möjligheten att flytta över delar av de långväga transporterna ner i Europa från väg till båt.

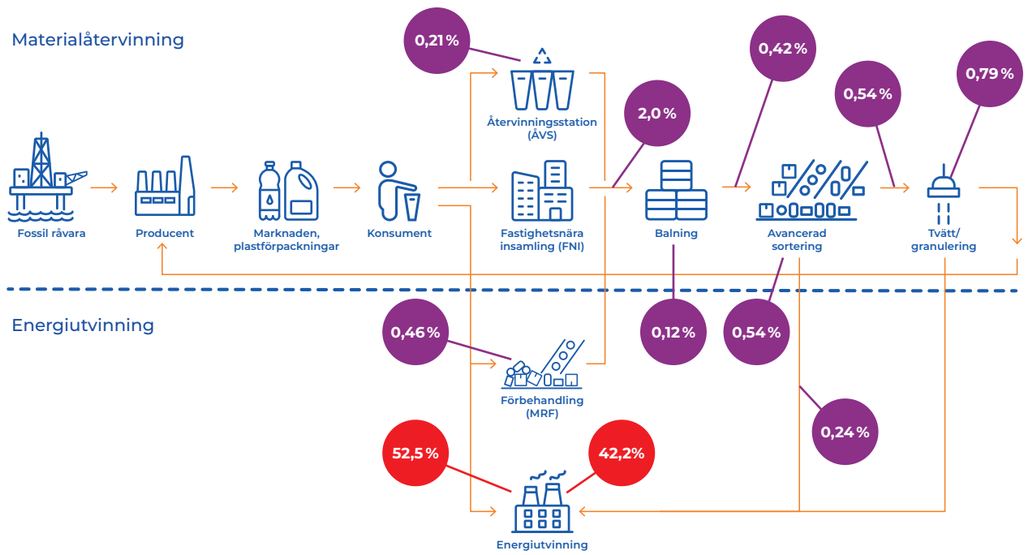

Utsläpp i återvinningssystemet

De utsläpp som faller inom scope 1-3 (summering av de lila cirklarna i figuren nedan) står tillsammans för 5,3 procent av utsläppen i återvinningssystemet. Utsläppen uppströms i kedjan kommer framför allt från transporter vid insamlingen av källsorterade plastförpackningar, både fastighetsnära insamling och återvinningsstationer. Utsläppen innefattar också balning av insamlad plast, vidaretransport av den balade plasten till vår anläggning i Motala och underhåll av återvinningsstationerna. Utsläppen från sorteringen är utsläpp som orsakas av vår verksamhet (0,54 procent) och inkluderar både energi- och bränsleanvändning liksom inköpta material och tjänster.

Nedströms i värdekedjan står energianvändningen vid tvätt- och granuleringsanläggningarna hos våra europeiska kunder för den största klimatpåverkan, följt av transporter av sorterad plast till dessa anläggningar.

Resterande utsläpp är direkt kopplade till energiutvinning av det avfall som uppkommer i systemet i stort (markerade i rött i figuren). Det innefattar det rejekt eller spill som uppstår vid sortering, tvätt och granulering (42,2 procent av utsläppen), men även förbränning av de förpackningar som slängs i hushållssoporna i stället för att källsorteras.

Avgränsningar i beräkningen
Utsläpp från råvaruutvinningen (Fossil råvara i figuren) och tillverkning av plastförpackningar (Producent) samt utsläpp kopplade till konsumentbeteenden (Marknaden) ingår i nuläget inte i beräkningarna på grund av komplexiteten och osäkerheten i nödvändiga antaganden. För tillverkningen av förpackningar rör det sig om en mängd olika produktionsmetoder och geografiskt ursprung för olika förpackningar. Gällande konsumenternas transporter finns stora osäkerheter i nödvändiga antagande kring genomsnittliga transportsträckor, allokering av förpackningarnas del av utsläppen i förhållande till den förpackade produkten och hanteringen av förpackningsavfallet innan det källsorteras.

Klimateffekten av återvinningen
Utsläppen från plastförpackningar kan minskas kraftigt, både när återvunnen plastråvara ersätter nyproducerad fossil plast och när plasten styrs bort från förbränning. För att det ska bli möjligt behöver både producenterna och konsumenterna bidra.

Av de plastförpackningar som sätts på marknaden idag är bara drygt hälften designade för att kunna återvinnas. När förpackningarna sedan når hushållen källsorterar konsumenterna bara lite mer än hälften av alla plastförpackningar - resten slängs i hushållssoporna. Både producenter och konsumenter har alltså stor möjlighet att bidra till att betydligt fler förpackningar återvinns, och därmed att utsläppen i systemet minskar markant.

I återvinningsskedet krävs en effektiv sortering, och därefter separat återvinning av de olika plastsorterna. Det är en förutsättning för att kunna behålla materialets högsta möjliga värde, och möjliggöra att plasten i återvinningsbara förpackningar kan recirkuleras. Det medför inte bara minskade utsläpp i värdekedjan utan är också en viktig pusselbit i hushållningen med våra gemensamma resurser.

Viktiga miljöfrågor som kräver systematiskt förbättringsarbete

Vatten
Inom Svensk Plaståtervinnings verksamhet används vatten främst för att rengöra golv som blir kladdiga av vätskan som pressats ut från det insamlade plastmaterialet. Restvattnet tillsammans med vattnet från golvtvätten samlas upp och levereras för särskild rening och återvinning. Plasten som sorteras tvättas i dagsläget inte i våra lokaler. Det går däremot åt stora mängder vatten, och ibland kemikalier, för tvättning av den sorterade plasten hos våra återvinningskunder. Detta vatten kan dock till stor del återvinnas i slutna system. En stor mängd vatten förbrukas också av slutkonsumenter om de sköljer plastförpackningarna alltför noga. Vårt råd till slutkonsument är att tömma förpackningen så gott det går och sedan skölja av matresterna med lite kallt vatten. Då minskas inte bara vattenåtgången för hanteringen utan även lukten från avfallet i hemmet och vid sorteringsanläggningen.

All sortering och lagring sker inomhus och området runt fastigheten städas regelbundet. Risken för läckage av plast till omgivande natur och vattenvägar bedöms alltså i nuläget som liten. För att ändå förebygga risken att mikro- och mesoplaster släpps ut via dagvattnet finns idag silar i dagvattenbrunnarna närmast anläggningen. Under 2023 kommer lämpliga filtersystem att installeras vid kritiska avrinningspunkter.

Avfall
För oss är det självklart att även arbeta med det egna avfallet som uppstår i vår verksamhet. Det avfall som driften av återvinningsanläggningen ger upphov till består främst av smörjoljor från oljebyten, skurvatten samt vanligt kontorsavfall. Den största mängden avfall uppstår dock till följd av icke-återvinningsbara plastförpackningar och annat material än plast i det osorterade plastavfall som kommer till anläggningen. Ju bättre vi som konsumenter blir på att källsortera i hemmen och på arbetsplatserna, desto mindre avfall kommer ut från vår anläggning. Dessutom minskar vårt plastavfall som går till förbränning om förpackningarna är producerade med hänsyn tagen till återvinningsbarheten. Vi arbetar med frågan dels genom Plastmanualen – som våra producentkunder kan ta del av, dels genom FTI som arbetar med information till allmänheten om avfallssortering.

Lukt
Det insamlade plastavfallet som kommer till vår anläggning innehåller matrester och annat organiskt avfall som följer med när plasten källsorteras. Lukt förekommer därför, framför allt när plastbalarna öppnas och sorteringshanteringen påbörjas. Genom kraftig ventilation och bra partikelfilter minskas lukt som kan spridas till omgivningen. I mars 2022 installerades en ny luktreduceringsanläggning som kraftigt reducerar den lukt som släpps ut till omgivningarna. Under hösten 2022 installerades dessutom en 60 m hög skorsten som ytterligare minskar risken för luktstörningar till omgivningarna då ev. kvarvarande luktpartiklar späds ut och sprids över stora ytor. Vi säkerställer regelbundet att filteranläggningen är i bra skick och att luft en som lämnar våra lokaler i så stor utsträckning som möjligt filtreras genom den. Det görs bland annat genom att hålla ett undertryck i lokalen och se till att portarna till anläggningen i regel är stängda.

Buller
Då cirka 95 000 ton plastavfall årligen transporteras till vår anläggning i Motala med lastbilar, så uppstår buller vid transporterna till och från anläggningen. I dagsläget hanteras det genom att säkerställa att transporterna sker på dag- och kvällstid då omgivningen störs som minst. Visst buller kan också uppkomma från vårt fläktsystem.

Spårbarhet

Spårbarhet för transparens och trygghet
Svensk Plaståtervinning går längre än vad lagen kräver när det gäller spårbarhet och transparens i hela värdekedjan. Att ställa höga krav på kunder, leverantörer och samarbetspartners är en bärande del av vår verksamhet och säkerställer hög kvalitet och klimatnytta.

Återvinningskedjan är lång och innehåller flera aktörer och processer. Det gör det komplext för producenter att följa plastförpackningarna och veta hur mycket som återvinns, och hur processen går till. Som en följd av den nya mätpunkten för återvinning, vilken trädde i kraft 2020, har Svensk Plaståtervinning arbetat fram en process för att säkerställa spårbarhet i alla led, från insamling till återvunnen plastråvara. Processen är ett arbetssätt som förtydligar vilka grundläggande krav vi ställer på återvinningskunder. Med spårbarheten ökar såväl transparensen som tryggheten för producenter, och även för konsumenter. Och det minimerar risken att plast från vår anläggning hamnar i naturen eller på deponier.

Som en av få aktörer i Europa har Svensk Plaståtervinning valt att öppet visa producentkunderna exakt hur stor andel av deras plastförpackningar från hushåll som har blivit återvunna, och hur mycket utsläpp som förpackningarna har genererat. Den samlade kunskapen medför att producenterna får incitament att designa för återvinningsprocessen, samtidigt som statistiken kan användas i deras respektive hållbarhetsrapporteringar.

Hur fungerar spårbarheten?
Redan i insamlingsledet har Svensk Plaståtervinning kontroll på plastförpackningarna genom ägarskapet av FTI. Plasten samlas in av FTI och levereras sedan till vår anläggning i Motala, där vi själva sorterar den. All sorterad plast skickas direkt från Motala till certifierade plaståtervinnare inom EU. Dessa är valda med omsorg efter en gedigen granskningsprocess utifrån flertalet grundläggande krav. Återvinnarna ska verka inom EU och därmed följa EU:s avfallslagstiftning och avfallshierarkin. De ska också vara certifierade enligt EUCertPlast. Ett initiativ för att synliggöra plaståtervinnare med hög standard, där material hanteras enligt högsta tillämpning och enligt EU-standard EN 15343:2007, med stort fokus på spårbarhet genom hela värdekedjan.

Inför ett eventuellt partnerskap genomför vi alltid omfattande tester för att verifiera att vårt material fungerar i den potentiella partnerns återvinningsprocess, och att återvinningsgraden når en godkänd nivå. Även under ett testgenomförande skriver båda parter under ett avtal för att minimera alla risker med att material inte tas om hand på ett korrekt sätt. Parternas uppfyllande av vår ”Code of Conduct” är ett krav för att ingå ett avtal. Vi vill ha kontinuitet och stabilitet och förespråkar långa avtalsperioder.

Kontroller och besök
När ett samarbete har inletts genomför vi årliga besök för att verifiera och kontrollera anläggningen och hela återvinningsprocessen, steg för steg. Vi följer även upp den färdiga råvaran och vilken typ av applikation som materialet används till. I vissa fall vet vi till och med vad det återvunna materialet från oss har använts till. Som exempelvis IKEAs produktserier Hållbar och Fniss, Samsonites resväskor modell S’Cure ECO edition, Adrélons schampo- och balsamflaskor samt Seepje’s tvål- och diskmedelsflaskor.

Rapportering
Varje år rapporterar återvinningskunden in återvinningsdata till oss. Den kontrolleras, och bedöms utifrån rimlighet, för att sedan rapporteras in till vår tillsynsmyndighet Naturvårdsverket. Vår process för inrapporteringen har uppmärksammats av Europeiska Kommissionen EUROSTAT och ses som en lämplig standard för att mäta, kontrollera och verifiera beräkningen av återvinningsgraden i den nya mätpunkten. Genom att rapportera enligt GHG-protokollet har vi möjlighet att se den direkta klimatpåverkan som återvinningskunderna har. Både det resultatet, och resultatet från den nya mätpunkten, delges återvinningskunden en gång per år. Detta för att bland annat tydliggöra vilken stor effekt det får för en återvinningsanläggning som exempelvis drivs av förnybar energi.

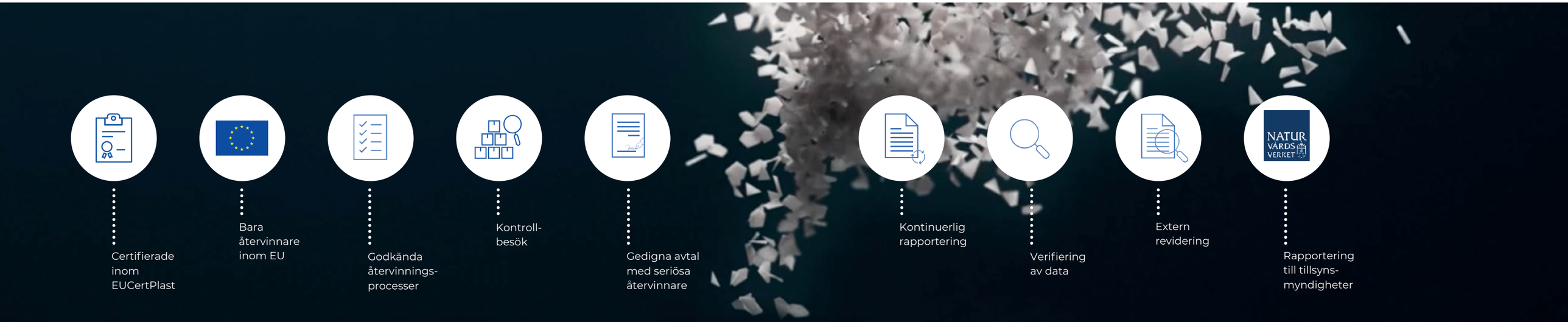
Endast förbränning inom Sverige
Det material som inte kan sorteras eller återvinnas skickar vi till energiutvinning/förbränning på uteslutande svenska anläggningar för full spårbarhet och maximal resurseffektivitet. Även här ställer vi krav på att anläggningarna har alla nödvändiga tillstånd. Kvartalsvis sker inrapportering till oss om vilken volym som har mottagits av respektive förbränningsanläggning i Sverige.

Vi har utvecklat ett robust spårningssystem för så stor transparens, hållbarhet och kvalitet som möjligt, trots att lagen inte kräver detta. Vi välkomnar en skärpning av lagstiftningen på området, tillsammans med tydligare och utökad tillsyn från berörd tillsynsmyndighet.

Frivillig tredjepartsrevision
I december 2022 genomförde vi en tredjepartsrevision av vår spårbarhetsprocess, på frivillig basis. Revisionen utfördes av en ackrediterad revisionsbyrå och avsåg kontroll och verifiering av Svensk Plaståtervinnings processer och rutiner gällande samtliga fraktioner som går till återvinning och energiutvinning. Den visade att det inte finns några avvikelser att anmärka på.

Revisorns bedömning är att Svensk Plaståtervinning genomför ändamålsenliga kontroller av mottagarna för att säkra att de separerade plastfraktionerna hanteras enligt det som bolaget uppgett och som fastställs i avtalen med mottagarna. Under granskningen påträffades inga uppgifter som gör att bolagets redovisning av mottagare för de återvinningsbara plastfraktionerna behöver ifrågasättas. Alla mottagare finns inom EU, har avtal med bolaget, är leverantörsbedömda, innehar certifikat från EuCertPlast och platsbesök har skett genom bolagets personal.

Samma bedömning görs avseende mottagare av icke återvinningsbara fraktioner för förbränning. All förbränning har skett i Sverige och dokumentationen bedöms tillfredsställande.

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

Välmående och säkerhet

Svensk Plaståtervinning är inne i en stark tillväxtfas. Detta påverkar oss på många sätt, inte minst när det gäller hur vi fungerar som arbetsgivare. Det har kommit in många nya medarbetare, och vår resa framåt kommer att innebära ytterligare arbetstillfällen, större grupper av medarbetare och fortsatt tydligt fokus på teamet och ledarskapet.

Vårt arbetsmiljöarbete syftar till en utvecklande arbetsplats där säkerheten alltid kommer först - i den fysiska verksamheten och organisatoriskt. Med hjälp av checklistor, rutiner och stöd till chefer och ledare skapar vi kontinuerligt tydligare struktur i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det omfattar exempelvis skyddsronder, riskbedömningar, säkerhetsbesiktningar, arbetsmiljöutbildningar, utredningsinsatser och årliga medarbetarsamtal.

Sjukfrånvaro

När det gäller sjukfrånvaro är vårt mål att vi ska ha max fyra procents korttidsfrånvaro, och max en procents långtidsfrånvaro.

2022 inleddes med ett stort covidutbrott med en hög andel korttidsfrånvaro som sedan har legat något högre än målet resten av året. Under september månad kom ytterligare en topp som berodde på föroreningar i dricksvattnet, troligtvis på grund av en felaktig ventil. Även det har dragit upp den totala andelen korttidsfrånvaro för året. Totalt låg korttidsfrånvaron under 2022 på 5,4 procent och långtidsfrånvaron på 0,66 procent. Sjukfrånvaron följs upp varje månad med statistik för tjänstemän och medarbetare i produktionen. Statistiken diskuteras i ledningsgrupp, men också i möten med skyddskommittén och andra forum.

När det gäller långtidsfrånvaro arbetar vi systematiskt tillsammans med företagshälsovård och andra aktörer. För att ytterligare stärka det proaktiva hälsoarbetet erbjuder vi hälsoundersökningar till alla som anställs.

Minskat antal tillbud och olyckor

Vårt mål är att ingen ska göra sig illa på jobbet men vi arbetar aktivt för att säkerställa att eventuella tillbud rapporteras in, följs upp och hanteras. Då kan vi kontinuerligt förbättra och utveckla vår gemensamma arbetsmiljö.

Under 2022 minskade antalet tillbud från 60 (2021) till 48 (2022). Även antalet olycksfall har minskat med nästan 50 procent. Att antalet tillbud och olyckor har minskat under året trots att vi har bemannat upp verksamheten med fler medarbetare beror sannolikt på att vi har arbetat systematiskt med arbetsmiljö och säkerhet. Vi har också förändrat vår organisation för att bättre kunna se, följa upp och ha en dialog med varje enskild medarbetare. Med en chef för varje skift har vi ännu närmare uppsikt över säkerheten för varje enskild anställd, och varje chef är ansvarig för att rapportera och följa upp eventuella tillbud och olycksfall.

Alla tillbud och olycksfall går in i vårt IA-system, Informationssystem om Arbetsmiljö. Därifrån tilldelas ansvaret för inrapporterade tillbud till närmaste chef, som utreder händelsen och följer upp i systemet med konkreta åtgärder. Genom att ytterligare underlätta för våra medarbetare att rapportera tillbud, med till exempel lättillgängliga blanketter, har vi kunnat säkerställa att det som sker i verksamheten också följs upp och hanteras. Resultatet följs upp dels vid skyddskommitténs möten fyra gånger per år, dels i den dagliga verksamheten med information till medarbetarna.

Stort engagemang i arbetsmiljön

Det förebyggande arbetet för att förhindra tillbud och olyckor är något vi tar på stort allvar och kontinuerligt följer upp och utvecklar. Vi arbetar aktivt med att identifiera arbetsmoment som är riskfyllda, och förbättrar utrustning och arbetsmiljö för att minska riskerna för skada eller olycka. Med det har vi minskat antalet tunga lyft och andra ergonomiska riskmoment i verksamheten.

En viktig förutsättning för ett framgångsrikt förbättringsarbete är medarbetarnas engagemang.
På Svensk Plaståtervinning är det många som deltar i förbättringsarbetet, genom noggrann tillbudsrapportering men också med nya förslag, idéer och problemlösning.

Medarbetarnas kontinuerliga bidrag till förbättringsarbetet är av stor vikt för vår framtida utveckling och fortsatta tillväxtresa.

Inkludering och jämställdhet

Svensk Plaståtervinning är en miljö där många människor, med olika bakgrund och kompetens, samarbetar mot gemensamma mål. Ett fungerande team är a och o, och när vi ständigt växer och utvecklas har vi ytterligare skärpt fokus på att skapa en arbetsplats som är inkluderande, trygg och trivsam.

Hos oss ska alla medarbetare ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion/trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder. Vi är stolta över den diversitet vi har bland våra medarbetare och strävar efter att skapa en inkluderande och öppen miljö för dynamiska arbetsgrupper.

Fördelningen bland de anställda är 78 procent män och 22 procent kvinnor. I ledningsgruppen är fördelningen 33 procent män och 67 procent kvinnor, en förändring från de tre föregående åren då fördelningen varit 50/50. Vid rekrytering och planering arbetar vi aktivt med att öka mångfalden, då sökande från en underrepresenterad grupp ges företräde om de som söker en roll har lika meriter och kompetens. Vi genomför också en årlig löne-kartläggning för att säkerställa att det inte finns några oskäliga löneskillnader i verksamheten.

Vi har byggt upp en struktur där varje chef har en relativt liten grupp av direktrapporterande medarbetare. På så sätt har vi skapat förutsättningar för att varje medarbetare ska bli sedd och lyssnad på. Vi har också arbetat aktivt med att förankra och skapa dialog kring verksamhetens syfte, som kan förstås ur många olika perspektiv: exempelvis samhällsnytta, hållbarhet eller industriell utveckling och tillväxt. Verksamhetens syfte och vision är en viktig motivationsfaktor för våra medarbetare och därför lägger vi också stor vikt vid att skapa en inkluderande kultur och förståelse.

År	Medelantal anställda	Män/Kvinnor %	Ledningsgrupp Män/Kvinnor %	Styrelse Män/Kvinnor %
2019	31	68/32	50/50	89/11
2020	45	73/27	67/33	89/11
2021	67	72/28	67/33	90/10
2022	76	78/22	33/67	80/20

År	Antal tillbud	Antal olycksfall	LTA (Lost Time Accidents)
2019	30	3	n/a
2020	50	7	2
2021	60	27	3
2022	48	16	3

Involvering och välmående

Ett led i detta arbete handlar om förankring av våra värderingar och att se till att varje medarbetare blir delaktig i värdegrundsarbetet. Varje chef har aktivt arbetat med samtal och informationstillfällen för att förankra policys om likabehandling, inkludering och mångfald. På så sätt har vi ökat fokus på organisatorisk och social hälsa i verksamheten.

Vårt strukturerade arbete med medarbetarsamtal är också ett led i att fånga upp varje medarbetares kompetens och utvecklingsmöjligheter, och ha en öppen dialog kring arbetsmiljö, hälsa och ledarskap. Under verksamhetsåret 2022 har vi även inlett ett större arbete kring medarbetarundersökning och pulsmätningar för att få en större inblick i medarbetarnas trivsel och mående.

Diskriminering och trakasserier

Om någon medarbetare skulle uppleva sig diskriminerad eller trakasserad har vi upparbetade rutiner för att direkt kunna hantera situationen. Den medarbetare som upplever sig diskriminerad eller trakasserad vänder sig till närmaste chef, eller någon annan ansvarig i organisationen, som sedan har ansvar för att omgående följa upp, utreda händelsen och vidta lämpliga åtgärder. Skyddsombud och/eller facklig representant involveras vid önskemål eller behov. Genom att aktivt arbeta med arbetsgrupper, ledarskapet och en inkluderande kultur bidrar vi till att proaktivt förhindra trakasserier och diskriminering.

Mänskliga rättigheter och motverkande av korruption

Transparens i hela kedjan

Vi arbetar aktivt mot korruption, inklusive utpressning och mutor, i hela verksamhetskedjan. Alla våra leverantörer och samarbetspartners är väletablerade på marknaden inom sina segment, och vi strävar efter att teckna avtal med etablerade aktörer som är certifierade enligt ISO 9001 och 14001.

Vid tecknande av avtal måste motparten underteckna vår Code of Conduct. Den bygger på de tio principerna i FN Global Compact, som innefattar riktlinjer kring mänskliga rättigheter, arbetsmiljö, hållbarhet och antikorruption.

Uppföljning sker med årsvisa besök hos våra återvinningskunder. Vid dessa tillfällen ställer vi frågor om såväl kundens verksamhet som arbetsmiljö och kvalitetspolicys.

När det gäller transportörer tecknar vi endast avtal med etablerade transportörer med tillstånd.
I varje del av vår verksamhet är spårbarheten en nyckel för kvalitet i återvinningsprocessen. Våra återvinnare finns alla inom EU och arbetar med godkända återvinningsprocesser, se avsnitt om Spårbarhet.

Spårbarheten är vårt sätt att se till att verksamheten håller hög standard när det gäller kvalitet och hållbarhet, men den är också viktig när det kommer till den mänskliga dimensionen och vår strävan efter att endast samarbeta med seriösa aktörer. Under året har vi inte fått några rapporter, indicier eller andra skäl att misstänka att korruption eller brott mot mänskliga rättigheter skulle ha förekommit.

Hållbarhetsstyrning

Med en tydlig styrning av vårt hållbarhetsarbete säkerställer vi att kraften läggs på rätt aktiviteter där vi kan göra mest nytta.

	Styrning/policy	Huvudaktiviteter under 2022	Uppföljning	Resultat	Ansvar
Återfinnings-grad	Verksamhetens uppdrag från styrelsen.	Site Zero byggs vilket skapar förut-sättningar för att cirkulärt återvinna alla plastförpackningar från svenska hushåll. Effektiviserat processer i befintlig anläggning.	Återvinningsgrad följs upp och summeras månatligen, se resultat-indikatorer under avsnitt Återvinning sid 29.	Se avsnitt om Återvinningsresultat sid 30.	VD
Klimat	Miljöpolicy Klimatmål	Beräknat klimatpåverkan. Arbetat i hela värdekedjan för ökad återvinning av plast.	Uppföljning av resultat-indikatorer, Se avsnitt Miljö- och klimatpåver-kan sid 35.	Se avsnitt om Miljö- och klimatpåverkan sid 35.	VD
Övriga miljöfrågor	Miljöpolicy Kvalitetspolicy	Certifierade enligt ISO 9001 och ISO 1400 Luktreduceringsanläggning installerades i mars 2022. Förbättrad skadedjurshantering via nya bekämpningsmetoder.	Månatlig uppföljning på ledningsnivå av akti-viteter som syftar till att nå uppsatta mål inom t ex intressentklago-mål, miljö- och klimatmål.	Minskad störning för närboende i Motala. Se avsnitt om Viktiga miljöfrågor som kräver systematiskt förbättringsarbete sid 43	COO
Motverkande av korruption	Kravställer att leverantörer följer FN:s global compact i fråga om anti-korruption. Code of Conduct	Hela processen för spårbarhet av materialet från insamling till åter-vunnen plaströvara har reviderats av en oberoende revisor.	Ev korruptionsinci-denter rapporteras till ledningsgrupp. Krav på spårbarhet och certifiering hos återvinningskund. Fysiska platsbesök.	Inga indikationer på korruptionsinci-denter. Se avsnitt om Spårbarhet på sid 44 samt Mänskliga rättigheter och motverkande av korruption sid 49.	VD
Arbetsmiljö & hälsa	Arbetsmiljöpolicy, Alkohol- och drogpo-licy, Mångfalds- och jämställdhetspolicy. Styrning utgår från klas-sisk modell för systema-tiskt förbättringsarbete.	Arbetsmiljöarbete i anläggningen med aktiv skyddskommitté för ständiga förbättringar inom hälsa/ säkerhet. Kompetenskartläggning och medarbetarsamtal med fokus på lärande/ motivation. Framtagande av säkerhetscertifie-ring för entreprenörer och anställda för en trygg och säker arbetsmiljö brett inom verksamheten. Tätare rengöringsintervall i anlägg-ningen för att minska riskfyllda arbetsmoment.	Uppföljning av resultat-indikatorer, se avsnitt Arbetsmiljö och hälsa sid 46.	Se avsnitt Arbetsmiljö och hälsa sid 46	HR-chef
Mänskliga rättigheter	Kravställer att leveran-törer följer FN:s Global Compact i fråga om mänskliga rättigheter. Arbete enbart med väl etablerade kunder och leverantörer inom EU som skriver under Code of Conduct.	Utveckling av processer för kontroll och efterlevnad av Code of Conduct hos samarbetspartners efter genomförd revision.	Fysiska kundbesök. Genomför leverantörs-bedömning utifrån bl a Code of Conduct. Se avsnitt om Mänskliga rättigheter och motverkande av korruption sid 49.	Inga resultat att rapportera	VD

Hållbarhetsrisker

Svensk Plaståtervinnings verksamhet är materialintensiv och många processer är förenade med risker kopplat till miljö, arbetsmiljö och hälsa. Vi arbetar fortlöpande med att reducera riskerna, bland annat genom kontinuerlig bevakning av dessa utifrån process- och produktperspektiv och genom löpande kontroller och intern kommunikation/delaktighet.
Vårt mål är att utveckla verksamheten och alla medarbetare i säkra, innovativa och hälsosamma miljöer.
Vår riskanalys identifierar följande hållbarhetsrisker som relativt höga.

Riskområde	Beskrivning av risk	Riskhantering
Sociala förhållanden och personal (hälsa och säkerhet)	Arbetsmiljön orsakar kritisk ohälsa och/eller allvarlig olycka	· Säkra stopp. · Systematiskt arbetsmiljöarbete (riskbedömningar och uppföljning) ISO-certifieringar. · 5S (Sortera, strukturera, städa, standardisera, skapa vana).
Kompetensförsörjning	Svårigheter att lokalt rekrytera personal med rätt erfarenhet och kompetens	· Arbete med employer branding för att vara en attraktiv arbetsgivare. · Synas på olika sätt i närmiljön. Löpande arbete med engagemang, inkludering, mångfald m.m. Se avsnitt Arbets-miljö och hälsa sid 46.
Miljöpåverkan lokalt	Utsläpp av partiklar, buller och andra miljöpåverkande händelser kan påverka vår möjlighet att utöva verksamhet	· ISO-certifiering. · Se avsnitt Viktiga miljöfrågor som kräver systematiskt förbättringsarbete sid 43.
Produktionsstörningar	Begränsad tillgänglighet eller stopp i sor-teringsprocessen kan innebära begränsad förmåga att återvinna vilket kan leda till ökade växthusgasutsläpp.	· Skapa redundans i anläggningen. · Systematiskt underhålls- och förbättringsarbete. · Säkra alternativ sorteringskapacitet, lagerkapacitet och i sista hand energiutvinning.
Farligt inkommande material	Batterier, brandfarligt material eller t.ex. stenar kommer in med inkommande plast och orsakar brand eller annan skada på maskiner eller personal.	· Utökat sprinklersystem för bunkrar.' Utökad detektion av in-kommande farligt material i plasten. · Kommunikationsstrategi för att förmedla kunskap till kommuner och konsumenter.
Olämplig avfallshantering	Plastavfall hanteras inte enligt våra krav, policies eller enligt gällande lagstiftning.	· Omfattande spårbarhetsarbete, se avsnittet Spårbarhet sid 38. · Val av återvinnings- och energiutvinningsmottagare (kund). · Möjlighet att enligt kontrakt utföra revisioner för att säkerställa ändamålsenlig hantering av utgående material. · Agera tydligt och kraftfullt på identifierade avvikelser.
Energiförsörjning	Elnätet kan inte förse SPÅ med den eleffekt som bolaget behöver i framtiden.	· Energikartläggningar. · Energiförsörjningsplan behöver tas fram som inkluderar framtida möjliga verksamheter.

Svensk
Plaståtervinning